

“подавам ти ръка”

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
РЕГИОНАЛЕН ЦЕНТЪР
ЗА ПОДКРЕПА НА ПРОЦЕСА НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ – ПЛОВДИВ
Пловдив 4006 ул. Прохлада №1 тел. 032/260152 e-mail: resurscentar@abv.bg

Изм. № 1064/08.07.2024г.

ДОКЛАД – АНАЛИЗ ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ И ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Пловдив е Специализирано обслужващо звено към МОН, чиято дейност е свързана с:

1. Провеждане на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.
2. Организационно и методическо подпомагане на детските градини и училищата по отношение на предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
3. Квалификация на педагогическите специалисти във връзка с приобщаващото образование и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.
4. Осигуряване на ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности в случаите, уредени в ЗПУО.

Основна цел на РЦПППО – Пловдив е осигуряване на подкрепа на процеса на приобщаващо образование за децата и учениците със специални образователни потребности чрез:

1. Кадрова подкрепа на детските градини и училищата относно извършването на оценка на образователни потребности и осъществяване на ДПЛР.
2. Получаване на адекватна и своевременна методическа подкрепа на Екипите за подкрепа на личностното развитие към учебните заведения.
3. Включването и задържане на децата и учениците със специални образователни потребности в образователната среда като част от механизма по обхват.
4. Ранно педагогическо въздействие.
5. Разгръщане на компетентностния подход чрез въвеждане и мултиплициране на иновативни методи и добри практики при подкрепата в обучението на деца и ученици със специални образователни потребности чрез **STEAM и ЕКО - образование**.
6. Ориентиране на обучението на учениците със специални образователни потребности към професионално и профилирано обучение.
7. Развитие на силните страни на децата и учениците със специални образователни потребности чрез **включване в групи по спорт и изкуства**.

8. Кариерно развитие чрез обучения и атестиране на специалистите от РЦПППО в професията с цел задържане на работа в образованието.
9. Повишаване уменията и компетенциите на педагозите от общообразователните учебни заведения и родителите на деца със специални образователни потребности.
10. Прилагане на терапевтични програми.

Във връзка с провеждане на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование през учебната 2023/2024 година РЦПППО – Пловдив реализира 47 мероприятия за промяна на нагласите към децата със специални образователни потребности, в които се включват общо 482 участия на деца и ученици със специални образователни потребности в извънкласни и извънучилищни дейности. Включилите се участници са от общо 85 образователни институции на територията на град Пловдив и областта. Сред дейностите са:

- включване на новите технологии в образователния процес за ученици със СОП чрез клуб STEAM и допълваща и алтернативна комуникация
- инициативи, свързани с популяризиране на детското творчество – концерти, пиеси, изложби, арт-ателиета, базари;
- инициативи свързани с еко-образованието;
- мероприятия, свързани с профилактика и грижа за здравето;
- инициативи, свързани с професионалното ориентиране – ателие „Занаяти“ и среща на родители и завършващи XII клас с трудово посредничество на Кариерен център „Каритас Витаня“;
- спортни инициативи, включително и участие на деца към РЦПППО в Европейско първенство на Спешъл Олимпикс в Нидерландия през месец юни, на което отборът завоюва трето място;
- дискуссионни форуми и кръгли маси;
- организиране на форуми и научни конференции;
- участие в международни и национални проекти и програми. Дейността на РЦПППО – Пловдив е структурирана в три сектора:
 - Сектор „Методическа дейност, оценка и насочване за допълнителна подкрепа за личностно развитие“
 - Сектор „Ресурсно подпомагане и прилагане на терапевтични програми за деца и ученици със СОП“
 - Сектор „Административно-стопанска дейност“

Броят на наетите на пълно и частично работно време служители и работници по основни категории към края на учебната 2023/2024 година е 93,5 като 88,5 е броя педагогически специалисти – ресурсни учители, психолози, логопеди, рехабилитатор на слуха и говора и учител на деца с нарушено зрение и 5 непедagogически, включващи главен счетоводител, специалист УЧР, двигателен рехабилитатор, музикотерапевт и арттерапевт, хигиенисти.

Броят деца на ресурсно подпомагане към РЦПППО – Пловдив към края на учебната 2023/2024 е **757** в **195 образователни институции (104 детски градини и 91 училища)** в Пловдив и областта.

I. МАТЕРИАЛНА БАЗА

Състояние на сграден фонд:

1. Външна архитектура

РЦПППО се помещава в две сгради, които ползва частично. Първа сграда, състояща се от етаж с три стаи, в които са обособени четири кабинета, и избени помещения и втора сграда - ½ от първи етаж и целия втори етаж от СДГ за ДУС „Ф. Урбих“ – Пловдив. Сграда 1 и сграда 2 са етапно ремонтирани от РЦПППО – Пловдив (външна топлоизолация, алуминиева дограма, ламиниран паркет, вътрешно и външно измазване, покрив – поставена на двете сгради рулонна покривна хидроизолация). Етаж 2 от сграда 2 е придобит с договор за безвъзмездно предоставяне на част от сграда публична държавна собственост с идентификатор 56784.525.113.8 от СУ за УУС „Проф. д-р Стоян Белинов“ – Пловдив. Подменена е алуминиевата дограма, врати, подова настилка; извършена е шпакловка и боядисване на стени, поставяне на гипсокартон, планировка на ел. мрежа, окабеляване, поставяне на осветителни тела и контакти; реновиране на санитарни възли, поставяне на сигнално-охранителна техника и устройства за контрол на достъпа, закупуване на обзавеждане, съобразно целите на помещенията. Общо във втора сграда функционират 14 кабинета и 3 зали. Достъпна архитектурна среда и достъп до помещенията се осигурява чрез рампа, подходяща настилка и специализирано устройство за изкачване на стълби за инвалидни колички. Реновиран е дворът, като е сменена и облагородена настилка. Положена е отводнителна тръба за отвеждане на дъждовната вода от терена. Поправени са пързалките, беседки, направени са подвижни игри на земята от типа на дама, лабиринт, азбука и др, поддържат се тревните площи и се стопанисват градинки с цветя, като се съчетават екология и естетика.

2. Вътрешна архитектура

Административна база: служителите в сектор „Административно-стопанска дейност“, осъществяващи дейности в направленията: „Счетоводни дейности“ и „Помощно-обслужващи дейности и логистика“ се помещават в основната сграда, където са обособени 3 административни кабинета, консултативен кабинет, архивно помещение, склад и санитарен възел.

В сграда две са обособени две зони: **първа зона** - терапевтични кабинети - на първи етаж: кабинет за физиотерапия и кабинет за двигателно раздвижване, STEAM/биофийдбек кабинет, солна стая и кабинет РЕПЛРДУСОП; на втори етаж - зала по психомоторика, сензорна зала, Монтесори кабинет, кабинет за ерготерапия и кабинет на сензорните педагози, арт кабинет, кабинет по музикотерапия и кабинет занаяти. Във втора зона: помещения за дейността на педагогическите специалисти, състоящи се от заседателна зала, спортен кабинет и подкаст - студио, архив, склад и помощно помещение за почивка и синдикална дейност.

През настоящата година е извършена ремонтна дейност на санитарните помещения на

първи и втори етаж. Осигурени са и два масажни стола за отпускане на мускулатурата и релакс. За осигуряване на достъпна среда е закупено е устройство за изкачване на стълби с инвалидна количка по национална програма “Достъпна архитектурна среда”.

Безопасна среда – налице е съвременна инсталация за охрана и безопасност и в двете сгради и двора – СОР и видеонаблюдение.

3. Оборудване на кабинетите

3.1. Кабинет за физиотерапия със следното специализирано оборудване

- **Клетка на „РОШЕ“** – медицинско оборудване, което служи за извършване на определени активни упражнения от ненатоварващи позиции. Специалистът по рехабилитация използва уреда за раздвижване на тялото на детето – горен, долен крайник, китка. Стените и таванът на клетката представляват метална мрежа, на която се окачва система от въжета, куки, ролки, гъвкаво платно и тежести, представляващи различни видове комбинации, подходящи за активно раздвижване.

3.2. Кабинет за двигателно раздвижване

- **Вертикализатор** – последно поколение /„Rifton TRAM“/, устройство за повдигане, трансфер и обучение в ходене. Системата от ергономични ортези (опори за гърдите и таза) се регулират към тялото и благоприятстват оптималната изправена позиция;
- **Уред за ултразвукова терапия** – Терапията с ултразвук се използва при широк набор от състояния и основно при проблеми на опорно-двигателния апарат;
- **Уред за магнитна терапия**, предназначен за терапия с импулсно нискочестотно магнитно поле и използващ се за лечебно-възстановителни процедури, назначени от лекар-физиотерапевт;
- кушетка, шведска стена;
- спортни съоръжения – велоергометър, топки, тежести, успоредка, постелки;
- водно легло.

В кабинетите за двигателна активност се провеждат рехабилитационни сесии с 16 деца и ученици от Пловдив и областта.

3.3. Солна стая

Солната стая на РЦПППО – Пловдив е изградена по Национална програма „Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, модул 2 „Осигуряване на съвременна специализирана среда в специализирани обслужващи звена“, чрез модернизиране на материалната база за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности“. Стаята е оборудвана със специализирани уреди и апаратура и е проектирана по специфичен дизайн, използвайки, подсветка, форми и материали, фокусиращи се върху мултисензорния подход и холистичното въздействие на комплексни дейности.

3.4. Зала по психомоторика

Помещението е с мека настилка, оборудвано е с модул по двигателна активност на две нива с преса за преминаване, пързалка, басейн с топки; меки модули, люлки, уреди за баланс, батут. Работата е с цел развитие на психомоторна координация, схема и образ на тялото, създаване на сигурно място, конструктивни и ролеви игрови компетентности.

3.5. Сензорна зала

Оборудвана е с най-съвременни уреди, чрез които се извършва базисна стимулация за развитие качествата на различните възприятия – тактилни, зрителни, слухови, обонятелни. Въртящи топки, бълбукаща водна кула със сменящи цветове, звездно небе, прожектор с релаксиращи изображения /море, небе, флуидни форми/, светлини в различен цвят, тежко одеяло, водна кула, меки възглавнички, аромати, интерактивен стенов панел. В сензорната стая се посещава под ръководството на психолога и ерготерапевта от РЦПППО – Пловдив се осъществяват терапевтични интервенции.

За залите по психомоторика и сензорна интеграция психосоциална рехабилитация се извършва на 51 деца и ученици.

3.6. STEAM кабинет

Оборудван е с най-съвременна техника с фокус осигуряване на подкрепа и обучение на децата и учениците със специални образователни потребности в направленията – наука, технология, инженерство, изкуство и математика, като се акцентира на интердисциплинарния и приложен подход спрямо различните възрастови групи и потребности. Кабинетът разполага с 3Д принтер, интерактивен дисплей с инсталиран Mozabook , устройство за контрол с поглед и специализиран софтуер Communicator 5 за концептуално и езиково развитие, количествени представи и базова грамотност, софтуер за деца от аутистичния спектър; интерактивен звуков панел, интерактивен светлинен панел, сензорни тухлички; биофийдбек оборудване, включващо системата **MiniBoard** – система за тренинг на концентрация на вниманието, равновесие и невро-мускулна координация с интерактивни компютърни игри, управлявани от балансиращите движения на трениращия; **DAVID delight** – релакс-система. Биофийдбек сензорна система **Breathing** за тренинг на дишането и вокализацията на звукове, с интерактивни компютърни игри, управлявани единствено от продължителността на издишването.

В кабинета се организират индивидуални и групови терапевтични сесии за 7 деца/ученици на ресурсно подпомагане към РЦПППО – Пловдив, като се стимулира креативността и изследователския подход чрез технологиите, за да се интегрират знанията от различни области и чрез различни задачи.

3.7. Логопедичен кабинет

Кабинетът е оборудван с **Монтесори материали**, чрез които се обогатява сетивният опит на децата, усъвършенства се грубата и фина моторика, създава се алгоритъм на прости логически операции. В него корекционна дейност се осъществява с 16 деца и ученици от Пловдив и областта.

3.8. Кабинет „Ерготерапия“

Стимулира детското развитие в: глобалната моторика и сензорната обработка; фината моторика и развиването на умения; развитието на дейности; планиране, фокус върху изпълнение, преход между дейности и почивка; сензорна интеграция; самостоятелност. Кабинетът се посещава от 11 деца/ученици със СОП.

3.9. Кабинет на сензорните педагози

Оборудван е с Брайлов принтер, мултифункционално устройство, устройство за топъл печат, което създава релефни изображения върху хартия, Брайлова пишеща машина, подвързваща машина и консумативи, устройство MyEye 2.0 OrCam, което може да разпознава лица, да чете текст, да идентифицира продукти, да разпознава и реагира на жестове, като използва технологията на изкуствен интелект и може да се използва на всяко ниво на зрителна загуба, учебници и учебни помагала за зрително и слухово-затруднени, специализирани дидактични материали. В кабинета сензорните педагози имат възможност да адаптират учебния материал за деца и ученици със сензорни нарушения, с оглед предоставяне на равен достъп и качествено образование според индивидуалните потребности. В кабинета се провежда и лятна работа за Брайлово ограмотяване.

3.10. Спортен кабинет с подкаст

С оглед популяризиране на дейността на РЦПППО – Пловдив и промяна на нагласите към децата със специални образователни потребности се обособи стая, в която екип от млади ресурсни учители заснемат интервюта и озвучават видеа, свързани със събития и мероприятия на Регионален център. Оборудвано с камера, аудио-система, микрофони и компютър. Създадена е подходяща среда и интериор за обезпечаване на дейността на спортния отбор по хокей на трева (трофеи, стикове, топки и друго спортно оборудване).

3.11. Арт ателие

Помещението е новооткрито и се използва за организиране и провеждане на творчески дейности със специалисти от РЦПППО – Пловдив и външни участници (занаятчии, художници и артисти). Кабинетът разполага със стена тип черна дъска за онагледяване на творческия процес и необходимите инструкции, за брейнсторминг и стимулиране на работата в екип. Заедно с това пространство за арт занимания е обособен малък кабинет, в който се помещават материалите за ръчно творчество, а на стените се разполагат продуктите от творческата дейност на участниците с цел стимулиране на тяхната мотивация и увереност в постиженията. Арт ателието се посещава за творчески занимания от 24 деца/ ученици от Пловдив и областта.

3.12. Кабинет „Занаяти“

Терапевтичното пространство има за цел да създаде атмосфера, в която децата със специални потребности да могат да се потопят в традиционните български занаяти и да развият своите компетентности и талант в различни творчески модули, които имат за цел да развият силните им страни и да им дадат възможност за усвояване на базови умения, в подкрепа на професионалното им развитие чрез достъпни дейности. Кабинетът е оборудван с тъкачен стан и материали за тъкане, като се предвижда включване и на други дейности, свързани с историческия бит на българина и ръчното изготвяне на предмети. Заниманията се

провеждат със 7 участници.

3.13. Кабинет по музикотерапия

В пространството за музикални занимания е създадена уютна обстановка и е оборудван с музикални инструменти и игри за звукоподражание и формиране на музикален слух. Закупен е и синтезатор “Ямаха”, който се използва както за възпроизвеждане на музикални произведения от терапевта, така и за инструментални импровизации. Музикотерапия се провежда със 17 деца и ученици от Пловдив и областта.

Графикът за терапевтичните кабинети в РЦПППО – Пловдив включва **144 посещения седмично на деца и ученици** от различни образователни институции в Пловдив и областта.

Освен посещения в терапевтичните кабинети РЦПППО – Пловдив организира и извънкласни дейности с постоянен характер– медицинска езда, Хокей на трева, адаптиран фитнес, актьорско майсторство и др., които се провеждат извън територията на Регионален център и се посещават **от 87 деца и ученици** от различни образователни институции в Пловдив и областта. Предоставените карти за медицинска конна езда са 40 на брой, фитнес посещават 17 деца и ученици, а в тренировките по хокей на трева са включени 26 деца и ученици.

От изнесените данни можем да направим извода, **че РЦПППО – Пловдив осигурява възможност на всяко трето дете със СОП да развива силните си страни, извън задължителните дейности по ДПЛР.** Имайки предвид, че по-голяма част от тези деца и ученици са от населени места извън областния град можем да твърдим, че Регионален център – Пловдив има ресурса и амбицията да покрие дейностите за подкрепа на личностното развитие на децата със СОП в един по-широк мащаб, по демографски показател, където се установи, че има остър недостиг на специалисти и услуги. Допълнителните дейности подпомагат формирането и развиването на практически умения за самостоятелност на участниците и бъдеща професионална ориентация.

3.14. Заседателна зала

Помещението е с площ около 60 кв. м. и е оборудвано с мултимедия и екран. В него се провеждат педагогически съвети, оперативки, обучения и конференции. Обособени са зона за презентиращ и зона с работни места за педагогическите специалисти или гости на събития, като обзавеждането е с възможност за динамично разположение според целите на събитието.

3.15. Кабинет на РЕПЛРДУСОП

Дейността на РЕПЛРДУСОП в посока консултиране, методическа подкрепа, провеждане на заседания и извършване на оценки на деца и ученици, се осъществява в създадено за целите работно пространство в условията на комфорт, сътрудничество, подходяща физическа среда и психоклимат. Обособени са: чакалня за родители, две работни зони, съобразени с различни възрастови групи, диагностичен инструментариум, дидактични материали и офис оборудване – принтер, компютър, бюра, с оглед обезпечаване на документирането на случаите.

4. Техника, кабинети и оборудване на РЦПППО – Пловдив

С навлизане на новите технологии в образователния процес се налага да се търсят по-атрактивни и технологични решения, които да отговарят на потребностите на съвременните деца. Използването на информационните и комуникационните технологии е съществен елемент на грамотността на всеки човек и необходимо условие за неговата лична и професионална реализация. РЦПППО – Пловдив разполага с 9 лиценза за Communicator 5 – система за допълваща алтернативна комуникация и 9 лиценза за Daria – софтуер за превръщане на текст в глас. Двата софтуера работят взаимосвързано и предоставят готови страници за комуникация, както и възможност за редакция и създаване на нови страници и допълнителна функционалност. Тези възможности могат да съдействат за ежедневно използване на текст към говор, обучение по език и граматика, развиване на различни познавателни функции чрез 3 големи групи приложения: **Emerging Communication** – интерактивни изображения, музика и игри за първоначално запознаване с контрол с поглед; **Symbol Communication** – възможност за избор на символи, чрез които се произнасят думи или цели фрази и **Text Communication** – екранни клавиатури за писане и произнасяне. Често използваните думи или фрази се запазват в речник и след това са налични. За оптималното функциониране на горепосочения специализиран софтуер са налични 9 лаптопа, притежаващи необходимите хардуерни характеристики, като 21 педагогически специалисти са обучени за работа с тях.

За децата и учениците с нарушено зрение е закупено устройство MyEye 2.0 OrCam – преносимо, интелигентно устройство, което може да разпознава лица, да чете текст, да идентифицира продукти, да разпознава и реагира на жестове, като използва технологията на изкуствен интелект и може да се използва на всяко ниво на зрителна загуба. Освен MyEye 2.0 OrCam РЦПППО - Пловдив разполага и с брайлов принтер, скенер, устройство за печат на релефни картинки и брайлова машина. През 2023 – 2024 учебна година за педагогическите специалисти на РЦПППО – Пловдив бяха закупени абонаменти за платформата „Уча се“, като по този начин се дава възможност за поднасяне на учебното съдържание по достъпен и интересен начин, а различните модули - видео уроци, тестове, мисловни карти, STEM идеи дават възможност на учениците със СОП да развият своите компетентности през мултисензорното представяне.

Всички педагогически специалисти и административен персонал на РЦПППО – Пловдив са оборудвани с лаптопи или компютри, както и е осигурен достъп до специализиран лицензиран софтуер според спецификата на дейност – счетоводен софтуер; ТРЗ софтуер; Microsoft office продукти.

През учебната 2023-2024 по проект на Агенцията за хора с увреждания с цел интегриране на лицата с трайни увреждания за обезпечаване изпълнението на дейности, свързани с професионалната им насоченост бяха оборудвани 5 работни места. По проекта са закупени 5 лаптопа, два стационарни компютъра, две мултифункционални устройства, 5 ергономични офис стола, гилотина и шредер.

През учебната година на педагогическите специалисти в РЦПППО – Пловдив са закупени електронни книги и дидактични материали по избор на стойност 150 лв. с оглед обезпечаване на специално-педагогическата дейност, повишаване на дигиталните компетентности и следване на тенденцията за дигитализация в образователно-възпитателния

процес.

Анализ на състоянието на физическата среда в училищата и детските градини

Оборудване, техника и дидактични материали са предоставени за ползване от РЦПППО – Пловдив на **6 училища** в град Пловдив и областта: ОУ “Пенчо Славейков” – Пловдив, СУ “Никола Вапцаров” – Пловдив, НУ “Христо Ботев” – Пловдив, ОУ “Васил Петлешков” – Пловдив, ОУ “Христо Ботев” – Крумово и ОУ “Ангел Кънчев” – Асеновград. Сред предоставените ресурси за материално обезпечаване са: бюра, принтери, ламинатори, учебни маси, помощни технически средства, Монтесори материали, уреди и оборудване за адаптирана двигателна активност, дидактични материали, помагала и др.

Всички ресурсни специалисти са обезпечени с дидактични материали и техника от РЦПППО – Пловдив. Образователните институции към РЦПППО – Пловдив през учебната 2023/2024 година са отделили средства за осигуряване на подкрепяща среда както следва: едва 6% за ремонт на кабинети, 7% за техника, 22% за консумативи 58 % за дидактични материали. От тези данни можем да направим извода, че все още е проблемен въпросът за разходване на средствата, които се отпускат на образователните институции за осигуряване на подкрепяща среда на деца и ученици със СОП и механизмите за целевото им използване.

В детските градини и училищата, в които не са осигурени ресурсни кабинети, все още се налага да се търсят свободни стаи за работа, което затруднява предоставянето на допълнителна подкрепа. **52% от образователните институции не разполагат с ресурсен кабинет, като се аргументират с липса на материална база.**

Към подкрепящата среда в детските градини и училищата на територията на град Пловдив и областта са включени следните улеснения и оборудване: **10 асансьора, 49 рампи, 18 тоалетни за инвалиди, 148 физкултурни салона и 55 огледала.** Изградена е маркировка в **32 образователни институции.** Асансьорите се намират в следните образователни институции в град Пловдив и областта: ДГ „Космонавт“ – Пловдив, ДГ „Буратино“ – Пловдив, ДГ „Славей“-Пловдив, ДГ „Чайка“(2бр.)- Пловдив, ДГ “Зора”, гр Пловдив. ПГТ „Проф. д-р Асен Златаров“ – Пловдив, СУ „Васил Левски“ – с. Маноле, ОУ „Гео Милев“ – Садово, СУ „Петко Р. Славейков“ – Кричим.

Техника, кабинети и оборудване на образователните институции със собствени екипи

През учебната 2023-2024 образователните институции със **собствени екипи са 63:**

1. СУ „Цар Симеон Велики“ – Пловдив
2. СУ „Свети Климент Охридски“ – Пловдив
3. СУ “Найден Геров“ – Пловдив
4. СУ „Димитър Матевски“ – Пловдив
5. СУ „Св. Константин-Кирил Философ“ – Пловдив
6. СУ „Черноризец Храбър“ – Пловдив
7. СУ „Хр. Г. Данов“ – Пловдив

8. ОУ „Димитър Талев“ – Пловдив
9. ОУ „Васил Левски“ – Пловдив
10. ОУ „Захари Стоянов“ – Пловдив
11. ОУ „Димчо Дебелянов“ – Пловдив
12. ОУ „Яне Сандански“ – Пловдив
13. ОУ „Елин Пелин“ – Пловдив
14. ОУ „Гео Милев“ - Пловдив
15. ОУ „Стоян Михайловски“ – Пловдив
16. ОУ „Райна Княгиня“ – Пловдив
17. СУ „Константин Величков“ – Пловдив
18. СУ „Св. Седмочисленици“ – Пловдив
19. СУ „Св. Софроний Врачански“ – Пловдив
20. СУ „Л. Каравелов“ – Пловдив
21. ОБУ „Йордан Йовков“ – Пловдив
22. ОУ „Петър Берон“ – Пловдив
23. СУ „Симон Боливар“ – Пловдив
24. СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – Пловдив
25. СУ „Братя Миладинови“ – Пловдив
26. СУ „П. К. Яворов“ – Пловдив
27. СУ „Паисий Хилендарски“ – Пловдив
28. ОУ „Драган Манчов“ – Пловдив
29. ОУ „Христо Смирненски“ – Раковски
30. ОУ „Христо Г. Данов“ – Розино
31. ОУ „Хр. Г Данов“ – Клисура
32. ОУ „Христо Ботев“ – Съединение
33. СУ „Христо Смирненски“ – Брезово
34. СУ „Христо Смирненски“ – Хисаря
35. СУ „Асен Златаров“ – Първомай
36. ОУ „Кирил и Методий – Първомай
37. ОУ „Георги Караславов“ – Първомай
38. ОУ „Христо Ботев“ – Раковски
39. НУ „Неделя Петкова“ – Сопот
40. СУ „Иван Вазов“ – Сопот

41. ОУ „Петър Бонев“ – Перущиц
42. ОУ „Райно Попович“ – Карлово
43. СУ „Христо Проданов“ – Карлово
44. ПГ „Петър Парчевич“ – Раковски
45. ОБУ „Христо Ботев“ – Дълго поле
46. ОУ „Васил Левски“ – Карлово
47. ОУ „Кирил и Методий“ – Асеновград
48. ОУ „П. Каравелов“ – Асеновград
49. ОУ „Никола Вапцаров“ – Асеновград
50. ОУ „Отец Паисий“ – Асеновград
51. ОУ „Неофит Рилски“ – Ягодово
52. ОУ „Васил Левски“ – Рогош
53. ОУ „Ген. Карцов“ – с. Христо Даново
54. ДГ „Щастливо детство“ – Пловдив
55. ДГ „Снежанка“ – Пловдив
56. ДГ „Кремена“ – Пловдив
57. ДГ „Елица“ – Пловдив
58. ДГ „Перуника“ – Пловдив
59. ДГ „Първи юни“ – Карлово
60. ДГ „Зорница“ – Карлово
61. ДГ „Зорница“ – Асеновград
62. ДГ „Приказен свят“ – Сопот
63. ДГ „Осми март“ – Първомай
64. СУУУС „Проф. д-р Стоян Белинов“ гр. Пловдив
65. ДГ „Елица“ гр. Пловдив
66. ЦСОП – Пловдив

Тези образователни институции осигуряват допълнителната подкрепа на **1 073** деца и ученици със специални потребности, като от тях **70** са в детските градини, а **764** са в училищата. В ЦСОП – Пловдив се предоставя подкрепа на **135** ученици. В СУУУС „Проф. д-р Ст. Белинов“ – Пловдив са записани **91** деца и ученици. В ДГ „Елица“ гр. Пловдив (специални групи) – **13** деца. Всички отчитат, че са осигурили достъпна архитектурна среда, ресурсни кабинети и дидактични материали. В СУ „Св. Кирил и Методий“ – Пловдив е осигурена Монтесори среда, в 9 образователни институции – СУ „Найден Геров“ – Пловдив, СУ „Св. Седмочисленици“ – Пловдив, СУ „Св. Софроний Врачански“ – Пловдив, СУ „Константин Величков“ – Пловдив, СУ „П. Каравелов“ – Пловдив,

ОУ „П. Каравелов“ – Асеновград, СУ „Симон Боливар“ – Пловдив, ДГ „Елица“ – Пловдив, ДГ „Зорница“ – Асеновград, СУ „Асен Златаров“ – Първомай, ОУ „П. Берон“ – Пловдив и СУ „Д. Матевски“ – Пловдив, освен ресурсен кабинет има и логопедичен кабинет. Тоалетни за инвалиди има в две образователни институции – СУ „Св. Кирил и Методий“ – Пловдив и СУ „Димитър Матевски“ – Пловдив. Асансьор има в 3 от 64 образователни институции – СУ „Св. Кирил и Методий“ – Пловдив, СУ „Св. Софроний Врачански“ – Пловдив и СУ „Хр. Ботев“ – Съединение.

Специалистите, които осигуряват допълнителна подкрепа в образователните институции със собствени екипи са **80** ресурсни учители, **68** психолози или педагогически съветници, 1 УДНЗ и 1 РСГ на граждански договор, както и двадесет и четири помощник на учителя. Само в 43 образователните институции със собствени екипи от общо 63 има логопед, който предоставя рехабилитация на комуникативните нарушения.

	Брой деца ДГ – гр. Пловдив	Брой деца ДГ – Пловдив Област	Брой деца училища – гр. Пловдив	Брой деца училища – област Пловдив	Общ брой деца
РЦПППО	198	174	142	243	757
Образователни институции със собствен екип	59	23	523	320	925

	Общ брой 2023/2024	Общ брой 2022/2023г.	Общ брой 2021/2022г.	Общ брой 2020/2021г.
РЦПППО – Пловдив	757	693	619	604
Външни екипи	1073	1021	949	833

Външни екипи	Общ брой 2023/2024	Общ брой 2022/2023г.	Общ брой 2021/2022г.	Общ брой 2020/2021г.
Училища и ДГ	834	782	728	599
ЦСОП	135	123	113	116
ДГ „Елица“ (специални групи)	13	13	9	16
СУУУС“ Проф. д-р Стоян Белинов“ – Пловдив	91	104	99	102

В края на учебната година децата и учениците на ДПЛР към РЦПППО – Пловдив са **757**. Тези към образователни институции със собствени екипи са **1073**. Данните показват тенденцията за увеличаване на броя на децата и учениците, подпомагани от собствени екипи, както и поэтапно увеличаване на броя на образователни институции, осигуряващи самостоятелно ресурсното подпомагане. Два пъти по-бързо е нарастването на броя на децата със специални потребности в образователните институции със собствени екипи, в сравнение с тези към РЦПППО – Пловдив. **В град Пловдив учениците, които получават ДПЛР от**

екипи към образователните институции са 749, а от РЦПППО – Пловдив 142. Тук се отчита реализиране на политиката на МОН за приобщаващо образование, която да се осъществява от специалисти на място в детските градини и училищата. В област Пловдив учениците, които получават ДПЛР от екипи към образователните институции са 320, тези към РЦПППО – Пловдив – 243. Детските градини в областта преобладаващо ползват РЦПППО – Пловдив за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие. Децата в детските градини със собствени екипи в град Пловдив са 72, а към РЦПППО – Пловдив 198, а децата в детски градини със собствени екипи в област Пловдив са 23, а към РЦПППО – 174. Различията са резонни предвид демографската специфика в по-малките градове и села в областта, в които често има по едно или две деца със специални образователни потребности в образователните институции. За разлика от повечето области в България, област Пловдив има множество градове и села, в които детските градини и училища не са със затихващи функции и продължават да съществуват, въпреки демографската криза в страната.

	Брой образователни институции	Ресурсни учители
РЦПППО	195	62
Образователни институции със собствен екип	63	78

Образователните институции, които ползват специалисти от РЦПППО – Пловдив са 195. В края на учебната 2023 – 2024 година средният брой деца и ученици в група на ресурсен учител е приблизително 12. Запазва се тенденцията в детските градини със собствени екипи ресурсният учител да работи с малки групи деца със СОП – средно с по 8 деца, докато ресурсните учители в училищата със собствени екипи работят средно с 12 деца. Ресурсните учители от РЦПППО – Пловдив посещават средно 3 образователни институции в област Пловдив за реализиране на дейности от допълнителна подкрепа. Данните показват, че образователната система дори в отдалечени и малки населени места е чувствителна към нуждите на децата и учениците със специални образователни потребности и използва целево възможностите на Регионалния център, като звено, което предлага мобилна подкрепа там, където броят деца на ДПЛР не позволява обезпечаването на собствени специалисти.

II. КАДРОВА ОСИГУРЕНОСТ

Общият персонал на РЦПППО – Пловдив е 93,5 щата, от които 88,5 педагогически и 5 непедagogически. От началото на учебната 2023/2024 година са открити 9 нови щата – 5 ресурсни учители, 2 психолози и 2 логопеди, музикотерапевт. Дейността на РЦПППО – Пловдив е структурирана в три сектора:

- **Сектор „Методическа дейност, оценка и насочване за допълнителна подкрепа за личностно развитие“** изпълнява дейности, определени в чл. 190, ал. 3 от ЗПУО. В състава на екипа са включени двама психолози, двама логопеди, трима ресурсни учители – специални педагози от РЦПППО – Пловдив, експерт-психолог от отдел „Закрила на детето“, специален педагог от ЦСОП, рехабилитатор на слуха и говора от СУ за УУС. При установена необходимост в Екипа се включват рехабилитатор на слуха и говора, педагог на зрително затруднени деца и ученици и медицинско лице –

педиатър. Ръководител на РЕПЛРДУСОП до месец май е г-н Владимир Кършев – старши експерт информатика и информационни технологии към РУО – Пловдив, а от месец май г-жа Димана Ибушева - старши експерт Приобщаващо образование. Дейността на сектора се координира от Диана Дремова – заместник-директор на РЦПППО – Пловдив.

- **Сектор „Ресурсно подпомагане и прилагане на терапевтични програми при деца и ученици със СОП“**, в състава на който са включени 85,5 педагогически специалисти – 59 ресурсни учители, 1 педагог на зрительно затруднени деца и ученици и 1,5 рехабилитатор на слуха и говора, 12 психолози, 12 логопеди, които осъществяват дейности, свързани с ресурсното подпомагане на децата и учениците със СОП в институции без собствени екипи. Дейността на сектора се координира от д-р Маргарита Енчева – заместник-директор на РЦПППО – Пловдив.
- **Сектор „Административно-стопанска дейност“** – с ръководител главен счетоводител, специалист УЧР, музикотерапевт, арт-терапевт, хигиенист и двигателен рехабилитатор.

Разработени са вътрешни правила за подбор и организация на управление на човешките ресурси. За осъществяването на своите правомощия по подбор на кандидати, директорът назначава Комисия. Създадена е процедура за подбор (Бланка на кандидата от проведено интервю за работа), включваща разглеждане на документи, „Тест за компетентност на ресурсния учител” и събеседване. От началото на учебната 2023 - 2024 година се извърши подбор и въвеждане в работата на **16** нови колеги.

Изготвен и утвърден е списък Образец № 3, поименно и структурно щатно разписание, които своевременно се актуализират.

Активно действащ е сформираният Комитет за безопасни условия на труд, който обучава новоназначени колеги и периодически извършва инструктаж, свързан с безопасност на труда.

В РЦПППО – Пловдив е създадена организация за екипна работа. За осъществяването и са сформирани: Екип по архивиране, Екип за въвеждане в работата на новоназначени колеги, Екип за подпомагане административната дейност на директора, Екип по връзки с обществеността, Екип подкаст, Екип събития.

1. Брой специалисти по видове квалификация и възраст

За настоящата учебна година в РЦПППО – Пловдив работят 62 ресурсни учители – от тях 1 педагог на зрительно затруднени деца и ученици и 2 рехабилитатор на слуха и говора, 12 психолози, 12 логопеди, един двигателен рехабилитатор, 1 музикотерапевт и един арттерапевт. В екипа на РЦПППО 73 са магистри, 27 са бакалавър, а трима имат научно-образователна степен „доктор” в същите направления. 83% от специалистите са преминали през дългосрочни квалификационни форми, 77% от специалистите имат повече от една специалност; 18% от тях имат три и повече специалности. 57 % от колегите притежават професионално-квалификационни степени, като 3 % са с I ПКС, 7% са с II ПКС, 6% са III ПКС, 40% са с IV ПКС и 3% са с V ПКС.

Към момента ресурсните учители освен специална педагогика имат ресурс и като:

- рехабилитатор на слуха и говора – 3 специални педагози;
- рехабилитатор на зрително затруднени деца – 2;
- брайлисти – 2;
- 20 % колеги притежават и квалификация ПУП/ НУП;
- 12% от колегите притежават квалификация и като учители по различни учебни предмети;
- 8% от колеги притежават допълнителна квалификация „Социални дейности”.

В РЦПППО – Пловдив един от педагозите е главен учител, 22 са старши учители, 3 са психолог – II ранг и двама са логопед II ранг. Заемащите длъжността главен и старши учител, старши психолог и старши логопед въвеждат и подпомагат работата на новоназначените учители в Регионален център – Пловдив, оказвайки методическа подкрепа за ефективно включване в образователния процес по изготвен график.

За разлика от тенденцията в системата на образованието, където броят на младите учители все още е доста нисък в Регионален център - Пловдив приблизително 74% са под 50 години, 12% са до 30 години, а 28% са между 31 и 40 годишна възраст; 34% са между 41 и 50, а 26% са над 50 годишна възраст. Тенденцията през годините е да се запазва младата възраст на персонала, като голям процент от служителите - 26% работят над 10 години в РЦПППО - Пловдив, а 25% са между 5 и 9 години в специализираното обслужващо звено. Те са се развили и продължават да са мотивирани да останат в Регионален център - Пловдив, което от своя страна ни насочва към извода, че същите са удовлетворени от професията и

средата за развитие, която им се предлага в РЦПППО – Пловдив.

Фиг. 1 Разпределение по възраст

С цел установяване на постигнатите от педагогическите специалисти резултати от дейността им, повишаване качеството на подкрепата за личностно развитие на децата и учениците, мотивиране на педагогическите специалисти за професионално усъвършенстване и установяване на потребността от методическа и организационна подкрепа и във връзка с чл. 77 от Наредба 15 от 22 юли 2019 г. , през месец ноември 2023 г. се извърши поредната атестация за педагогическите специалисти в Регионален център – Пловдив.

Комисията, сформирана със заповед на директора на РЦПППО – Пловдив направи

преценка на служителите, които подлежат на атестиране и представи на педагогически съвет правилата, графика за атестиране и атестационните карти. На желаещите педагогически специалисти Регионален център – Пловдив предостави лиценз за портфолио в избрана от тях платформа, а до предаване на атестационните карти се осигури методическа подкрепа от членовете на комисията.

През 2023 година подлежащи на атестация бяха един заместник-директор, 15 ресурсни учители, 2 психолози и 3 логопеди, общо **21 педагогически специалисти**. Атестирането се извърши през лицензираната платформа АдминПлюс, като за целта се създадоха акаунти с ниво на достъп, съобразено със статута на педагогическите специалисти и членовете на комисията и се проведе вътрешно-квалификационна дейност на тема „Въвеждане на данни и работа с платформата АдминПлюс“. Системата осигурява лесно и бързо въвеждане и преглед на данните; автоматично изчисляване на резултатите и лесна проследимост на етапите. Обработката на атестационните карти премина през следните етапи:

Етап 1 - подготовка:

- Интегриране на база данни от НЕИСПУО на институцията;
- Избор на шаблони за атестационни карти;
- Вписване на петте критерия на институцията, гласувани на педагогически съвет;
- Определяне и вписване на основен и допълнителен състав от членове на комисията, гласувани на педагогически съвет;
- Преглед и потвърждаване на първичните данни в раздел А – „Съответствие с изискването на длъжността“ от всеки атестиран.

Етап 2 – самооценка

- Определяне на срокове за самооценка;
- Подаване на картите за самооценка съобразно определените срокове.

Етап 3 – оценка на комисията

- Заседание на комисията за оценяване на педагогическите специалисти;
- Независимо оценяване от всеки член на комисията на подлежащите на атестиране педагогически специалисти;
- Изчисляване на крайна оценка през системата АдминПлюс.

Етап 4 – приключване на картите

- Подаване на картите с вписана крайна оценка към оценяваните педагогически специалисти за запознаване и подаване на възражения, ако има такива;
- Потвърждаване на оценките от атестираните педагогически специалисти;
- Подаване на картите към Директора на РЦПППО – Пловдив за вписване на крайна

оценка;

- Разпечатване на атестационните карти и полагане на подписи от членовете на комисията, атестираните педагогически специалисти и Директора на институцията.

В резултат на проведеното оценяване се установиха следните резултати:

- 1. Оценка „изключително изпълнение“ (от 45 до 50 точки)** за показани компетентности, надвишаващи определените в професионалния профил; изпълнени всички критерии от областите на професионална компетентност, за изпълнени дейности, които в значителна степен допринасят за напредъка на децата и учениците със специални потребности, за постигане на планираните в стратегията на РЦПППО - Пловдив цели и задачи и за укрепване авторитета на институцията, за установено пълно съответствие на дейността на педагогическия специалист с изискванията за изпълнение на длъжността и постигнати резултати над очакваните, включително и допълнително изпълнени задачи, получиха **14 педагогически специалисти (1 заместник-директор, 8 ресурсни учители, 2 психолози и 3 логопеди).**
- 2. Оценка „надвишава изискванията“ (от 40 до 44,99 точки)** за установени знания и умения на педагогическия специалист, които в преобладаващата част надвишават определените в професионалния профил дейности, изпълнени критерии от областите на професионална компетентност, с постигнати по-високи резултати по тях, за резултати, допринасящи за постигане на планираните в стратегията за развитие на РЦПППО - Пловдив цели и задачи, получиха **7 педагогически специалисти.**
- 3. Няма педагогически специалисти в останалите категории от оценяването**

Резултатите от оценяването са представени в таблица 1.

Име	точки самооценка	оценка комисия	крайна оценка	КРАЙНА ОЦЕНКА
Боряна Иванова Димитрова	48	48,9	48,68	ИИ
Диана Стефанова Дремова	46,5	49	48,38	ИИ
Мариана Маринова Лашева-Караатанасова	46,5	48,4	47,93	ИИ
Женя Стоянова Дженкова	48	47,7	47,78	ИИ
Иванка Георгиева Дафова	47	47,4	47,3	ИИ
Веселина Трендафилова Новакова	45	46,3	46,3	ИИ
Анастасия Василева Атанасова	45	46,1	45,83	ИИ
Любомира Николаева Белева	47,5	45,2	45,78	ИИ

Наска Витанова Атанасова	43,5	46,1	45,45	ИИ
Ивелина Димитрова Павлова	46,5	45	45,38	ИИ
Аглая Василева Василева-Калмаданска	44,5	45,6	45,33	ИИ
Тоска Вълкова Георгиева	45	45,4	45,3	ИИ
Цветана Илиева Аргирова	45	45,4	45,3	ИИ
Веселина Павлова Тачева	49,5	43,5	45	ИИ
Екатерина Тодорова Примова	45	44,6	44,7	НИ
Тодорка Илиева Димитрова	44,5	44,7	44,65	НИ
Веселина Симеонова Георгиева	47	43,7	44,53	НИ
Диана Захариева Давидова	44	44,5	44,38	НИ
Славка Йорданова Симова Милонa	44,5	43,8	43,98	НИ
Петя Рангелова Димитрова	44	43,9	43,93	НИ
Цветелина Илиева Ангелова	40	42,8	42,18	НИ

Анализ на резултатите от оценяване на педагогическите специалисти

Фиг. 2 Обобщени резултати по скалите

Както се вижда от фиг. 2 **67%** от педагогическите специалисти са получили най-висока оценка – „**изключително изпълнение**“ за дейността си, а **33%** **надвишават изискванията**, в съответствие с професионалния профил.

Изводи и препоръки: На база получените резултати от атестирането на педагогическите специалисти можем да заключим, че **педагогическите специалисти от РЦППО – Пловдив** са показали компетентности, надвишаващи в по-голямата си част

определените в професионалния профил и с дейността си в значителна степен допринасят за напредъка на децата и учениците със специални потребности, за постигане на планираните в стратегията на РЦПППО – Пловдив цели и задачи и за укрепване авторитета на институцията. Можем да направим извод, че РЦПППО – Пловдив поддържа високо ниво на професионална компетентност, мотивиране и развитие на педагогическите специалисти със своята вътрешно и външно-квалификационна дейност с цел повишаване на професионалните качества на специалистите. Препоръчваме в плана за квалификационна дейност да бъдат включени обучения свързани с иновации и STEM; учене чрез преживяване и проектна дейност.

В заключение можем да кажем, че атестирането на педагогическите специалисти от РЦПППО – Пловдив премина успешно при спазване на регламента в Наредба 15 от 22 юли 2019 г. и при условия на пълна дигитализация, а получените високи оценки отговарят в най-голяма степен на професионалния профил на длъжностите.

2. Брой специалисти, участващи в РЕПЛРДУСОП

В началото на учебната 2023/2024 година със заповед на Директора на РЦПППО – Пловдив беше сформиран Регионален екип за подкрепа на личностното развитие на деца и ученици със специални образователни потребности (РЕПЛРДУСОП) във връзка със Закон за предучилищно и училищно образование, с цел изготвяне на оценка на индивидуалните потребности на всички деца и ученици, за които е постъпило заявление от родител. В екипа бяха включени:

- от РЦПППО – Пловдив – 3 психолози, 4 логопеди (включително заместник-директор – координатор на РЕПЛРДУСОП), 1 педагог на деца с увреден слух, 1 педагог на зрително затруднени деца и ученици, 3 специални педагози, като постоянните членове от РЦПППО – Пловдив са девет и са подбрани с повече от една специалност в областта на специалната педагогика, с оглед обезпечаване на дейността на РЕПЛРДУСОП.
- от ЦСОП – Пловдив – 1 учител на деца с умствена изостаналост;
- от СУ за УУС „Проф. д-р Ст. Белинов” – Пловдив – 1 рехабилитатор на слуха и говора;
- лекар – педиатър – 1;
- представител от Отдел закрила на детето – 1 социален работник.

3. Брой специалисти, определени за предоставяне на ресурсно подпомагане по детските градини и училищата в областта:

През учебната 2023-2024 година ресурсно подпомагане на децата и учениците, обучаващи се в детските градини по чл. 35 от ЗПУО и училищата по чл. 38 и 39 от ЗПУО, се предоставя от 59 ресурсни учители, 13 психолози, 15 логопеди, 1 учител на деца и ученици с нарушено зрение, 1,5 рехабилитатор на слуха и говора и 1 двигателен рехабилитатор, 1 арт-терапевт и 1 музикотерапевт.

4. Брой специалисти, участващи в РЕПЛРДУСОП и определени за предоставяне на ресурсно подпомагане по детските градини и училищата:

Всички специалисти от РЕПЛРДУСОП – 4 логопеди, 3 психолози, 3 ресурсни

учители, 1 рехабилитатор на слуха и говора и 1 един учител на деца с нарушено зрение предоставят допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата в детските градини по чл. 35 от ЗПУО и училищата по чл. 38 и чл. 39 от ЗПУО по график.

III. АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА НА РЕПЛРДУСОП

1. Организационна дейност

С цел осигуряване на условия за провеждане на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование и спазване на изискванията на нормативните документи в системата на образованието, с оглед оптималното функциониране на дейностите в сектор „Методическа дейност, оценка и насочване за ДПЛР“ в началото на учебната година със заповед на Директора на РЦПППО – Пловдив беше сформиран Регионален екип за подкрепа на личностното развитие на деца и ученици със специални образователни потребности (РЕПЛРДУСОП) във връзка със Закон за предучилищно и училищно образование. На първото заседание на РЕПЛРДУСОП беше приет и обсъден График на заседанията, съобразен със задълженията, регламентирани в ЗПУО, Наредба за приобщаващото образование и Правилника за дейността на регионалните центрове. Бе обсъдена методиката за извършване на оценка на индивидуалните потребности на децата/учениците със специални образователни потребности и образците на документи, като се взе решение да се използва Картата за функционална оценка на основата на ICF-CY. Целта на картата е да се систематизира информацията за функционирането, увреждането и здравето на детето със СОП, както и да се предостави адекватна подкрепа на базата на универсалност на описанието, с оглед подпомагане и сътрудничество между различните сектори – образование, здравеопазване и социални дейности.

2. Диагностична дейност

2.1. Дейности по чл. 190, ал. 3, т. 1 от ЗПУО и чл.135 Наредбата за приобщаващо образование (НПО)

При оценка на индивидуалните потребности на децата/учениците направена от ЕПЛР към образователните институции, РЕПЛРДУСОП имаше задължението да се запознае с цялата документация свързана с оценката; да оцени дали е надлежно попълнена; спазени ли са процедурите; надеждност и адекватност на използваните методики за оценка; коректност на препоръките; осигуреност по отношение на необходимите специалисти и др. в резултат на това да направи обосновано предложение към директора на РЦПППО – Пловдив да одобри или не ДПЛР на децата/учениците със специални образователни потребности.

Образователна институция		Брой деца/ ученици
Пловдив – град	ДГ	4
	Училище	25
Пловдив – област	ДГ	1
	Училище	22
Общо:		52
		274

Извършена дейност за одобрение на допълнителна подкрепа – по чл. 190 ал.3 т.1 от ЗПУО за общо 274 деца и ученици в 52 образователни институции.

От тях 10 деца не са одобрени за предоставяне на ДПЛР и им е препоръчана ОПЛР. За сравнение, през учебната 2022/ 2023 учебна година броят на одобрените за ДПЛР е 215 деца и ученици в 49 учебни заведения.

Сравнителен анализ на проведените оценки по чл. 190 ал. 3 т. 1 от ЗПУО:

Година	Брой оценки	Брой образователни институции
2023/2024	274	52
2022/2023	215	49
2021/2022	189	41

2.2. Проведени оценки по чл. 190 ал. 3 т. 2 от ЗПУО

През учебната година се проведеха оценки на индивидуалните потребности на деца и ученици, за които е постъпило заявление от родител в образователните институции, нямащи възможност да сформират свой Екип за подкрепа на личностното развитие в съответствие със сроковете, определени със ЗПУО.

Оценката се провеждаше на територията на образователната институция, след постъпило заявление и в присъствието на родител или законен представител на детето/ученика.

Проведена оценка по чл. 190 ал. 3 т. 2 от ЗПУО на общо 303 деца и ученици в 144 образователни институции.

ДПЛР				ОПЛР		
	вид обр. институция	брой обр. институции	брой деца/ученици	вид обр. институция	брой обр. институции	брой деца/ученици
Пловдив –град	ДГ	39	90	ДГ	6	7
	училища	24	50	училища	2	2
Пловдив –област	ДГ	33	62	ДГ	3	3
	училища	48	101	училища	4	4
Общ	брой	144	303		15	16

Трябва да се отбележи, че част от образователните институции в Пловдив и образователните институции в областта са посещавани за оценка, одобрение или за промяна на формата на обучение два или повече пъти.

Сравнителен анализ на проведените оценки по чл. 190 ал. 3 т. 2 от ЗПУО:

Година	Брой оценки	ДПЛР	%	ОПЛР	%
2023/2024	303	287	94,72	16	5,28

2022/2023	265	245	92,45	20	7,54
2021/2022	277	256	92,41	21	7,58

От общо 577 деца преминали през оценка на потребностите за предоставяне на ДПЛР през 2023/2024г. от ЕПЛР и РЕПЛРДУСОП на 26 е препоръчана ОПЛР.

2.3. Дейности по чл. 190. ал. 3, т.3 от ЗПУО

През тази учебна година към РЕПЛРДУСОП не постъпиха заявления от родители за извършване на реоценка, поради несъгласие с вече направена оценка на потребностите на деца и ученици от РЕПЛРДУСОП или ЕПЛР в детски градини и училища.

2.4. Дейности по чл. 188. ал. 5 от ЗПУО и чл. 74 от НПО

През 2023/2024 учебна година РЕПЛРДУСОП към РЦПППО – Пловдив участва със свои специалисти, допълващи ЕПЛР към образователни институции за оценка по чл. 188 ал.5 от ЗПУО и чл. 74 от НПО, /когато екипите не разполагат с определени специалисти/ с 12 свои специалисти към 10 учебни заведения, а именно: РСГ – 6, УДНЗ – 5 и РКН – 1.

2.5. Дейности по чл. 190 ал. 3 т. 4 от ЗПУО

Проведена оценка по чл. 190 ал. 3 т. 4 от ЗПУО – насочване към специално училище, за общо 16 ученици.

Образователна институция	Брой насочени деца/ученици
СУ за УУС „Проф. Д-р Ст. Белинов” – Пловдив	10
ДГ „Елица“, Пловдив, специална група	6
Общ брой	16

През учебната 2023/2024г. е одобрено допустимо обучение в ЦСОП – Пловдив на 36 ученици.

Образователна институция	Брой насочени деца/ученици
ЦСОП – Пловдив /прогимназиален етап/	17
Насочени в ЦСОП след завършен 7 ^{ми} клас	19
Насочени след завършен 10 ^{ти} клас	0
Общ брой	36

От така предоставената информация е видно, че РЕПЛРДУСОП работи в интерес на децата/учениците, като се съобразява с техните потребности и насочва деца към всички образователни институции, работещи с деца със специални образователни потребности и опровергава твърдението, че регионалният екип „захранва“ с деца/ученици на допълнителна подкрепа само РЦПППО.

2.4. Дейности по чл. 111, ал. 1, т. 4 и чл. 107, ал. 4 от ЗПУО

Във връзка със заявления на родители по чл. 111, ал. 1, т. 4 и чл. 107, ал. 4 от ЗПУО – подобряване на индивидуална форма на обучение, бяха извършени оценки.

Образователна институция	брой обр. Институции	брой ученици
Пловдив – град	21	44
Пловдив – област	17	47
Общ брой	38	91

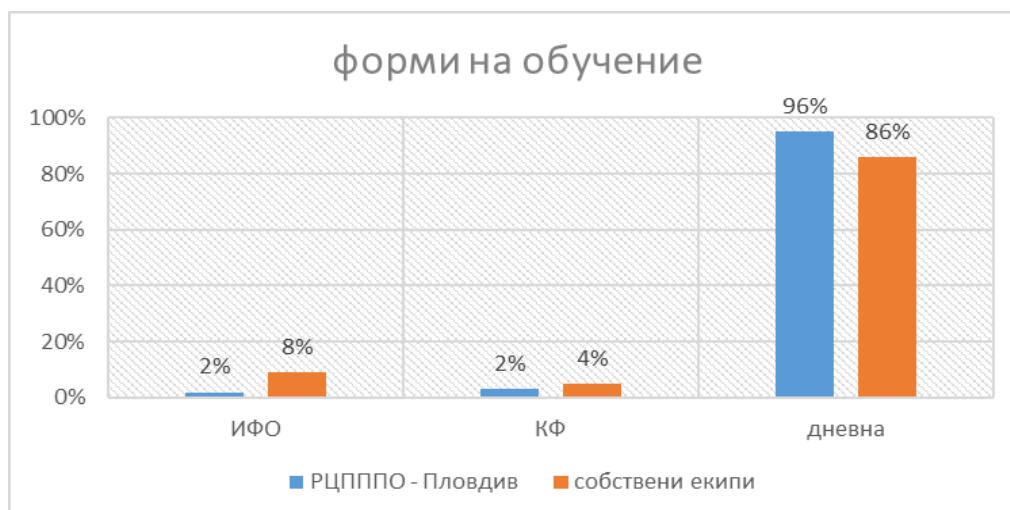
Образователна институция	брой обр. институции	брой ученици
Училища със собствен екип	26	72
Училища, ползващи услугите на РЦПППО – Пловдив	12	19
Общ брой	38	91

Индивидуална форма на обучение е одобрена общо за **91** ученици от **39** образователни институции от Пловдив и областта. От училищата със собствен ЕПЛР, в индивидуална форма на обучение са преминали **72** ученици от **26** образователни институции, а от ползващите услугите на специалисти от РЦПППО – Пловдив **19** ученици от **12** училища. Прави впечатление, че децата, ползващи услугите на РЦПППО – Пловдив и обучавани в ИФО, са близо една четвърт по-малко, от децата на ДПЛР в образователни институции със собствени екипи.

За сравнение през учебната 2022/2023 година индивидуална форма на обучение е одобрена за **91** ученици от **39** учебни заведения. Прави впечатление, че тази година броят на деца в ИФО се запазва, което говори за подобрене на разбирането кои деца могат да се обучават в индивидуална форма, както и стремеж, въпреки тежестта на увреждането, учениците да бъдат приобщени в една среда с връстниците си.

Индивидуална форма на обучение бе поискана от родители на ученици с по-тежки нарушения, възпрепятстващи излизането на ученика от дома му или за които е необходимо значително редуциране на учебни часове, учебни предмети и учебно съдържание.

Разпределение според формата на обучение

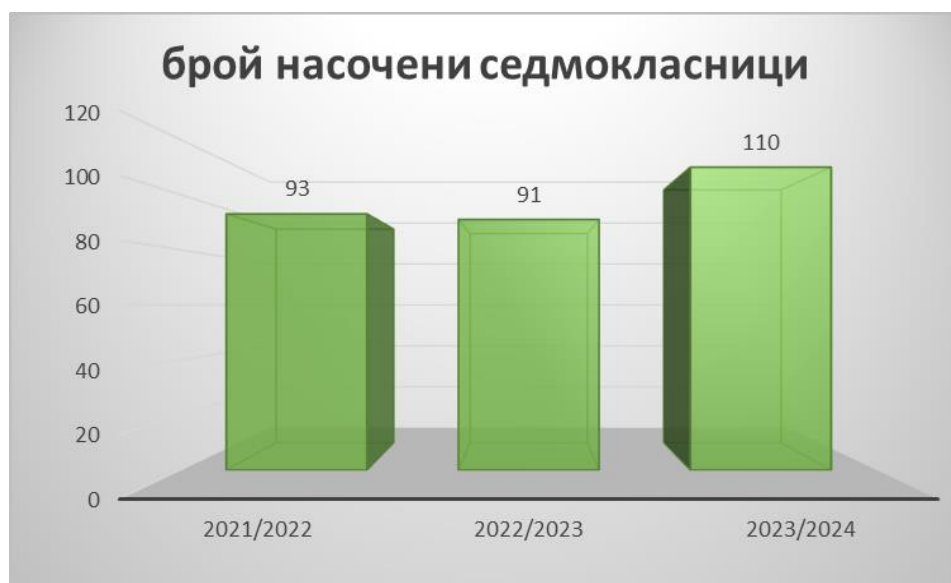
Фиг. 3 *Форми на обучение*

2.5. Дейности по чл.145, ал.6 и чл.190, ал.3, т.7 от ЗПУО

Съгласно по чл.145, ал.6 и чл.190, ал.3, т.7 от ЗПУО, насочване на ученици със специални образователни потребности, които завършват с удостоверение за завършен 7^{ми} клас и 10^{ти} клас.

7клас	Брой обр. институции	Брой ученици	ИФО
Пловдив - град	15	39	2
Пловдив - област	20	48	7
ОБЩО:	35	87	9

7 клас	ЦСОП	СУ за УУС „Проф. д-р Стоян Белинов“, Пловдив.
Пловдив - град	18	4
Пловдив - област	1	-

ОБЩО:	19	4
--------------	-----------	----------

Фиг. 4 *Брой насочени седмокласници*

През учебна 2023/2024 година са насочени **110** ученици след седми клас в **36** учебни заведения в гр. Пловдив и областта. Всички са в дневна форма на обучение. Учениците са насочени за продължаване на обучението в предприемачески профил, природни науки или

част от професия – софтуерни и хардуерни науки, готвач, агроеколог и други. **19** ученици са насочени за обучение в ЦСОП, а четири към СУ за УУС „Проф. д-р Стоян Белинов“ – Пловдив.

За сравнение, през учебна 2022/2023 година са насочени 91 ученици в 36 учебни институции, 19 са насочени в ЦСОП. Учениците са насочени за продължаване на обучението в предприемачески профил или част от професия. През същата година петима ученици са насочени към СУ за УУС „Проф. д-р Стоян Белинов“ – Пловдив.

2.6. Дейности по чл. 190, ал. 3, т. 9 от ЗПУО

Съгласно чл. 190, ал. 3, т. 9 от ЗПУО - отлагане по обективни причини от задължително обучение в 1 клас на деца със СОП, е направена оценка на **49** деца от образователни институции от Пловдив и областта. Три от тях са насочени към специална група в ДГ „Елица“ – Пловдив. От СУ за УУС „Проф. д-р Стоян Белинов“ – Пловдив, не са получени заявления за отлагане. Останалите **46** деца са насочени към 35 учебни заведения от Пловдив и областта.

	вид образователна институция	брой обр. институции	брой деца
Пловдив –град	ДГ	12	19
	Училища	6	9
Пловдив –област	ДГ	11	14
	Училища	6	7
Общ брой		35	49

Прави впечатление, че когато има обективна причина детето да бъде отложено, родителите предпочитат, то да остане в образователната институция, в която се е обучавало до момента. С оглед на по-добрата адаптация към училищна среда някои от тях предпочитат да запишат детето си в ПГ към училище. РЕПЛРДУСОП подкрепя отлагането на децата в подготвителна група в училище, но малкият брой училища с такава група възпрепятства този процес.

Броят на отложените от задължително обучение в 1 клас деца през 2022/2023 учебна година е 61. Децата са насочени в общо 48 образователни институции в гр. Пловдив и областта.

Общият брой направени оценки от РЕПЛРДУСОП през учебната 2023/2024 година, е:

оценки по дейности	година	брой образоват. институции	брой деца/ученици
по чл. 190 ал. 3 т. 1 от ЗПУО	2023/2024	52	274
	2022/2023	49	215
	2021/2022	41	189
по чл. 190 ал. 3 т. 2 от ЗПУО	2023/2024	144	303
	2022/2023	129	265
	2021/2022	125	277
по чл. 190 ал. 3 т. 3 от ЗПУО	2023/2024	0	0
	2022/2023	1	1
	2021/2022	3	3
по чл. 188. ал. 5 от ЗПУО и чл. 74 от НПО	2023/2024	10	12
	2022/2023	0	0
	2021/2022	6	9
по чл. 190 ал. 3 т.4 от ЗПУО	2023/2024	2	16
	2022/2023	2	13
	2021/2022	2	18
допустимо обучение в ЦСОП	2023/2024	14	17

	2022/2023	26	42
	2021/2022	14	17
по чл. 111, ал. 1, т. 4 и чл. 107, ал. 4 от ЗПУО	2023/2024	38	91
	2022/2023	39	91
	2021/2022	25	57
по чл.145, ал.6 и чл.190, ал.3, т.7 от ЗПУО	2023/2024	36	110
	2022/2023	35	91
	2021/2022	35	93
по чл. 190, ал. 3, т. 9 от ЗПУО	2023/2024	35	49
	2022/2023	48	61
	2021/2022	31	43
ОБЩО:	2023/2024	331	872
	2022/2023	329	779
	2021/2022	282	705

Общият брой оценки, направени от РЕПЛРДУСОП през **2023/2024** е **872** в **331** образователни институции.

От предоставената информация е видно, че бройката на децата, на които се прави оценка за допълнителната подкрепа за личностно развитие е голяма и продължава да расте през годините. Много от образователните институции са посетени повече от два пъти, което е причина за цифрата 331. Това налага висока динамика и интензивност на работа на

2.7. Методическа подкрепа

През настоящата учебна година, на основание чл. 190, ал. 3, т. 6 от ЗПУО и чл. 144, ал. 1 от Наредбата за Приобщаващото образование, екипът проведе обучения и методическа подкрепа по следните теми:

Тема № 1 Предоставяне на допълнителна подкрепа на деца и ученици със СОП:

- ✓ приобщаващо образование и диференциране на ОПЛР и ДПЛР;
- ✓ извършване на оценка на индивидуалните потребности на дете и ученик;
- ✓ предоставяне на ДПЛР;
- ✓ организиране и координиране на процеса за осъществяване на ДПЛР;
- ✓ включване на специалисти в процеса на оказване на ДПЛР.

Тема № 2 Извършване на оценка на индивидуалните потребности на деца и ученици в приобщаващата образователна среда. Реализиране на процеса при сформирани собствени екипи от образователната институция:

- ✓ идентифициране на необходимост от оказване на ДПЛР на конкретно дете/ученик;
- ✓ стъпки за предоставяне на ДПЛР;
- ✓ карта за оценка на индивидуалните потребности на дете/ученик – снемане на анамнеза за общото състояние на детето/ученика, познавателно развитие, езиково-говорно развитие и комуникативни умения, обучение;
- ✓ особености при коректно попълване на Карта за оценка на индивидуалните потребности на дете/ученик – предоставяне на специалисти за работа, съобразно наличното нарушение, срок за предоставяне ДПЛР, позиция на родителя спрямо становището на екипа, извършил оценката.

Тема № 3 Помощник на учителя:

- ✓ приобщаващо образование;
- ✓ екипно взаимодействие при работа с деца със СОП. Роля на ПОМОЩНИК НА УЧИТЕЛЯ в процеса на приобщаващото образование. Ефективност. Лично и професионално поведение. Включване на родителя в процеса;
- ✓ когнитивно развитие на детето – внимание, памет, мислене; езиково-говорно развитие и комуникативни умения; обучение на дете / ученик със СОП;
- ✓ деца и ученици със специални образователни потребности (СОП). Специфики. Групи деца със СОП;

- ✓ методи (Ремелка, Буквенка, Цифренка), методика на ограмотяване и терапевтични техники при работа с деца със СОП.

Тема № 4 Форми, техники, методи и терапии за работа с деца със специални образователни потребности в общообразователната учебна среда:

- ✓ деца със специални образователни потребности в общообразователната учебна среда. Специфики;
- ✓ методи (Ремелка, Буквенка, Цифренка), методика на ограмотяване и терапевтични техники при работа с деца със СОП – работа по методи Монтесори, рехабилитация, психомоторика, ерготерапия, биофийдбек и сензорна стимулация;
- ✓ практически насоки за работа с деца със СОП.

Тема № 5 Работа по случай. Включване на родителя в процеса:

- ✓ трудности пред специалистите при работа с деца със специални образователни потребности;
- ✓ партньорството с родителите – предизвикателство с неясен край;
- ✓ стъпки за реализирането на успешна комуникация между участниците в процеса на приобщаващото образование – учител, родител, специалисти, координатор;
- ✓ добри практики.

Тема № 6 Работа с документация. Изработване на индивидуална учебна програма:

- ✓ видове документи при организиране на работата в ЕПЛР – карта за функционална оценка, план за подкрепа, протоколи на срещите на ЕПЛР, попълване на логопедична карта за децата, включени в РКН, годишен доклад за проследяване напредъка на детето/ученика (попълва се от всеки специалист в ЕПЛР). Доклад на ЕПЛР до директора на образователната институция за края на учебната година;
- ✓ изработване на индивидуален учебен план (изработва се от Координатора или заместник-директора на образователната институция);
- ✓ изработване на индивидуална учебна програма.

Тема №7 Внимание! Дете пред екрана. Влияние на екранните устройства върху когнитивното, емоционалното и физическо развитие на детето

- ✓ представяне на научен опит за влиянието на екраните върху развитието на детето;
- ✓ свръхвъзбудимост на нервната система и промяна на нормалното възпроизвеждане на хормони в тялото;
- ✓ нарушения в развитието на социалните умения, създаването на приятелства, емпатия и т.н.;

- ✓ нарушения във вниманието, когнитивното развитие и езиковите умения;
- ✓ активно и пасивно екранно време. Активни видео игри или когнитивно ангажиращи дейности, образователни програми и интерактивни приложения;
- ✓ електронни игри и развитие на зависимост. Симптоми на зависимост към екранни устройства –физически, когнитивни, емоционални;
- ✓ дигитален детокс. Лечение на екранна зависимост;
- ✓ безопасно време пред екрана според възрастта на детето.

Тема №8 Функционална оценка на специалните образователни потребности на основата на ICF-CY

- ✓ представяне на Международната класификация на функционирането, увреждането и здравето (МКФУЗ);
- ✓ биопсихосоциален модел като основа на МКФУЗ;
- ✓ МКФУЗ- деца и юноши (МКФУЗ-ДЮ) в контекста на приобщаващото образование;
- ✓ цели и основополагащи принципи на МКФУЗ;
- ✓ ново разбиране на уврежданията в рамките на МКФУЗ;
- ✓ стъпки към функционална оценка; практически насоки.

Тема №9 Ранна скринингова оценка и насоки за стимулиране развитието на тригодишните деца

- ✓ нормативна база за прилагане на ранна скринингова оценка;
- ✓ условия и организация за нейното провеждане;
- ✓ прилагане на скрининг теста и изчисляване на резултатите(тренинг);
- ✓ насоки за работа при ниски постижения в езиково, емоционално, познавателно, социално и двигателно развитие.

По гореизброените теми са разработени обучителни материали, презентации, пакет документи за провеждане на обучение по зададена тема и информационен флаер. Обученията са предназначени за учителите от всеки образователен етап, както и за специалистите към образователна институция със собствен Екип за подкрепа на личностно развитие (ЕПЛР) на деца и ученици със СОП.

Проведените обучения и методическа подкрепа са следните:

1.	Обучение на ЕПЛР от 13 образователни институции	„Функционална оценка на специалните образователни потребности на основата на ICF-CY “ – обучение на ЕПЛР към училищата и детските градини в област Пловдив	30 участници
2.	Обучение на ЕПЛР от 14 образователни институции	„Функционална оценка на специалните образователни потребности на основата на ICF-CY “ – обучение на ЕПЛР към училищата и детските градини в област Пловдив	32 участници
3.	Обучение на ЕПЛР от 17 образователни институции	„Функционална оценка на специалните образователни потребности на основата на ICF-CY “ – обучение на ЕПЛР към училищата и детските градини в област Пловдив	41 участници
4.	Обучение на ЕПЛР от 12 образователни институции	„Функционална оценка на специалните образователни потребности на основата на ICF-CY “ – обучение на ЕПЛР към училищата и детските градини в област Пловдив	30 участници
5.	СУ“Паисий Хилендарски“–гр. Пловдив	„Работа по конкретен случай. Включване на родителя в процеса.“	14 участници
6.	ОУ „Васил Левски“– с. Рогош	„Предоставяне на ДПЛР на деца и ученици със специални образователни потребности. Създаване на индивидуална образователна програма“	18 участници
7.	СУ“Никола Вапцаров“ – гр.Пловдив	“Помощник на учителя” – петдневно обучение	1 участник
8.	ОУ “Гео Милев“ – гр.Пловдив	„Представяне на карта за функционална оценка на основата на ICF-CY“ – методическа подкрепа за ЕПЛР	4 участници

9.	СУ “Константин Кирил Философ” – гр.Пловдив	„Предоставяне на ДПЛР на деца и ученици със специални образователни потребности. Създаване на индивидуална образователна програма“	21 участници
10.	СУ“ Христо Проданов“ – град Карлово	„Предоставяне на ДПЛР на деца и ученици със специални образователни потребности. Оценяване, форми“	49 участници
11.	ОУ „Петър Берон“ - гр.Пловдив; СУ “Христо Г. Данов“ – гр. Пловдив; ОУ“Яне Сандански“- Пловдив; СУ „Христо Ботев“ – Съединение; ДГ“ Щастливо детство“ Пловдив	“Помощник на учителя” – петдневно обучение	8 участници
12.	ДГ “Десислава“– гр.Пловдив	„Работа по конкретен случай. Включване на родителя в процеса.“	16 участници
13.	ДГ “Таня Савичева“ – гр.Пловдив	„Работа по конкретен случай. Включване на родителя в процеса.“	15 участници
14.	ОУ „Отец Паисий“ – гр. Асеновград	„Предоставяне на ДПЛР на деца и ученици със специални образователни потребности. Създаване на индивидуална образователна програма“ – методическа подкрепа за екипа.	4 участници
15.	ДГ „Малина“ първа база – Пловдив	„Работа по конкретен случай. Включване на родителя в процеса.“	18 участници
16.	ДГ „Едгар Бароу” – Пловдив	„Елементи на подкрепящата среда за деца и ученици със специални образователни потребности“	14 участници
17.	ДГ „Малина” втора база– Пловдив	„Работа по конкретен случай. Включване на родителя в процеса.“	15 участници

18.	ДГ „Десислава“ – Пловдив	„Елементи на подкрепящата среда за деца и ученици със специални образователни потребности“	13 участници
19.	ДГ „Десислава“ – Пловдив	“Форми, техники, методи и терапии за работа с деца със специални образователни потребности в общообразователната учебна среда”	12 участници
20.	ДГ „Зорница“ – Пловдив	„Внимание! Дете пред екрана”	14 участници
21.	ДГ „Биляна“ – Пловдив	„Предоставяне на допълнителна подкрепа на деца и ученици със СОП“	8 участници
22.	ПГЕЕ–Пловдив	Методическа подкрепа „Работа по конкретен казус“	15 участници
23.	ДГ „Ралица“ – Белащица	Методическа подкрепа „Работа по конкретен казус“	3 участника
24.	РЦПППО– Пловдив-	Обучение: “Споделяне на добри практики в образователния процес по предмета Информационни технологии“	22 участници
25.	ОУ „Никола Вапцаров“ – Пловдив; ОУ „Георги Караславов“ град Първомай; ОУ “Драган Манчов“ – Пловдив	„Основни аспекти при извършване на оценка на индивидуалните потребности на деца и ученици със СОП в общообразователна среда“	8 участници
26.	Обучение на ЕПЛР от 15 образователни институции	„Функционална оценка на специалните образователни потребности на основата на ICF-SY “ – обучение на ЕПЛР към училищата и детските градини в област Пловдив	28 участници
27.	Обучение педагогически специалисти от 32 образователни институции	„Ранна скринингова оценка и насоки за стимулиране развитието на тригодишните деца”	42 участници

28.	Обучение педагогически специалисти от 18 образователни институции	„Ранна скринингова оценка и насоки за стимулиране развитието на тригодишните деца”	35 участници
29.	Обучение педагогически специалисти от 21 образователни институции	„Ранна скринингова оценка и насоки за стимулиране развитието на тригодишните деца”	35 участници
	ОБЩО УЧАСТНИЦИ: 566		

Обученията на специалистите от детските градини и училищата са планирани и организирани около идеята колегите да се чувстват спокойни в предложения формат, да са активни и да споделят, тъй като ползата от обучението е в това учителите да получат подкрепа и отговори на своите въпроси по заявената тема. По този начин в обучението е заложена възможност да се посрещнат потребностите на групата и да се реализират зададените цели в предварителната програма. В сравнение с предходните години броят на участниците в обучението се е увеличил двойно.

Сесиите са планирани в удобно време за образователната институция и с продължителност, която позволява да се представи информация по заявената тема, но и да се поставят въпроси и да се споделя опит. Организирането на времевата рамка позволява да се развие групова динамика.

Във всеки сегмент от обучението се разчита на доброволно включване в упражнения, дискусия, работа в малки групи. Всеки участник има право да изрази лична позиция, да зададе въпрос, да постави казус. Педагогическите специалисти се включват активно при изпълнението на различните сегменти от обучението. Спазват приетите правила за групова работа. Тяхната мотивация спомага за успешното реализиране на поставените цели.

Сред най-търсените теми и през тази учебна година е **Тема № 5. Работа по случай. Включване на родителя в процеса.** Тази тема засяга конкретните трудности, които специалистите от образователната институция имат при работа с деца със специални образователни потребности; какво е тяхното партньорството с родителите – дали то е предизвикателство с неясен край, какви успешни практики прилагат в комуникацията с тях или какви бариери са се установили в отношенията между двете страни. Като част от съдържанието на обучението се обсъждат стъпки за реализирането на успешна комуникация между участниците в процеса на приобщаващото образование – учител, родител, специалисти, координатор. Във всички преминали обучения по тази тема, както и в голяма част от останалите обучения, се поставя въпроса за комуникацията с родителите, последствията от нарушената комуникация с тях, волята им за удостоверяване на специални потребности и последваща подкрепа, родителските стилове и др.

Следващата е **Тема № 4. Форми, техники, методи и терапии за работа с деца със специални образователни потребности в общообразователната учебна среда**, в която се

изясняват групите деца със специални образователни потребности и възможностите за тяхното приобщаване към общообразователната среда; какви методики, системи и подходи са достъпни за учителите в детските градини и училищата за работа с тях, като Ремелка, Буквенка, Цифренка, Писанка, Ръкописка, електронни ресурси, достъп до електронна библиотека, методика на огромяване и др. В обучението е включена информация за допълнителни терапии, които може да ползва дете със СОП, които Регионалният център предлага, като: работа по Монтесори, рехабилитация, психомоторика, ерготерапия, биофийдбек и сензорна стимулация. В края на обучението се дават практически насоки за работа в средата на детската градина или училището според спецификата на децата със СОП, които образователната институция подкрепя.

Интерес провокира и новата тема, която беше въведена през тази учебна година: **Тема № 7 Внимание! Дете пред екрана. Влияние на екранните устройства върху когнитивното, емоционалното и физическо развитие на детето.** Педагогическите специалисти изразиха желание тя да бъде представена и пред родителите, които, според тях, са пряко отговорни за прекомерното излагане на екранно време на децата.

В началото на месец септември са проведени четири обучения на тема: **„Насоки за прилагане на Картата за функционална оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности и с хронични заболявания на основата на ICF-CY“.** Те бяха организирани за всички Екипи за личностно развитие към училищата и детските градини в област Пловдив. На педагогическите специалисти подробно са представени създаването, принципите, целите на международната класификация МКФУЗ – ДЮ, разликата между МКБ и МКФ и основни понятия, които са част от класификацията.

Проведена е практическа част, в която Екипите бяха подробно запознати със структурата на кратката и пълна карта за функционална оценка. Вследствие на това бе постигната промяна в нагласите по отношение въвеждането и прилагането на новата функционална карта. При проведените обучения през четирите дни, единодушно се оформи предложение за такива срещи в началото на всяка учебна година.

В обученията в детските градини се очерта потребност от по-тесно сътрудничество със специалистите от Регионалният център, което да засяга предимно консултиране на родители на деца със/без специални потребности, адресиране на въпросите на родителите към точните специалисти, които познават и реализират тази услуга, консултиране на учители за организация на средата, предприемане на мерки за превенция на затруднения в развитието.

Много силен акцент във всяко обучение беше посланието към педагогическите специалисти, че въпреки срещаните трудности при реализиране на приобщаващото образование, те винаги могат да разчитат на Регионалният център и Екипа за методическа подкрепа за съдействие.

В края на учебната година се проведеха 3 обучения на тема “Ранна скринингова оценка и насоки за стимулиране развитието на тригодишните деца”, които бяха организирани за педагогически специалисти от детските градини в Пловдив и областта с цел преодоляване недостига от специалисти, които са сертифицирани да извършват ранния скрининг. На обучението подробно беше представен по айтеми теста за ранно оценяване на риска от обучителни затруднения при деца от 3 години до 3 години и 6 месеца и нормативната рамка ;

под формата на тренинг беше отработено прилагането на скрининга и бяха очертани насоки създаване на стимулираща среда за развитието на децата.

Проведоха се две обучения за помощник на учителя, в които се включиха девет участници. Всяко едно от обученията се провежда в рамките на пет дни и обхваща разнообразни теми, които имат за цел да се изясни същността на приобщаващото образование; да се изясни мястото на помощник на учителя в екипа, който подкрепя детето със СОП; да се запознаят с групите деца със специални потребности; да се обсъдят индивидуалните особености на децата, които този специалист ще подкрепя в образователната институция, както и какви методи на работа и подкрепа за възможни и приложими в общообразователната среда.

Във всички проведени обучения може да се обобщи, че без значение как са започнали – с примиреност, съгласие, ентузиазъм, пасивност, объркване, досада, готовност – всички те завършиха с искрена комуникация, ведрост, отговорени въпроси и благодарност.

Екипът за методическа подкрепа осъществи 9 срещи за съдействие за разрешаване на възникнали казуси във връзка с децата със специални образователни потребности.

Екипите в училищата, на които беше оказана методическа подкрепа споделят, че се нуждаят от обучение за работа с тестови батерии. Като потребност на екипите възниква и обучение за провеждане на първоначална диагностика на деца със специални потребности. В Детските градини изразяват необходимост от собствени екипи от специалисти. През учебната година екипът за методическа подкрепа беше поканен на две срещи за решаване на кризисни ситуации от директори на детски градини, които нямат деца със специални образователни потребности.

В края на учебната година екипът присъства на три срещи с родители на деца от бъдещи първи групи, в две детски градини. Темата беше “Адаптиране на детето към детската градина. Оценка и предоставяне на допълнителна подкрепа при необходимост“.

2.8. Консултативна дейност

2.8.1. Извършени консултации по 190, ал. 3, т. 7 от ЗПУО

Във връзка с изпълнение на задълженията ни по чл.190, ал. 3, т.7 от ЗПУО, през учебната 2023/2024 г., РЦПППО – Пловдив е направил информационни срещи между родителите на 44 ученици със СОП и кариерен консултант, за възможностите за продължаване на образованието или придобиване на професионална квалификация след 7 клас и 18 ученици със СОП от 10 клас. През месец май 2024 предстои кампания по насочване за учебната 2024/2025 година.

2.8.2. Извършени консултации

В началото на учебната година ресурсните специалисти, освен график на часовете за ресурсно подпомагане изготвят и график консултации. Всеки един специалист в рамките на работното време и извън задължителната норма за преподавателска заетост определя час за консултации, който се движи динамично и се актуализира в зависимост от динамиката на групата. Ресурсните учители реализират между 2 и 9 консултации седмично, в зависимост от броя на образователните институции, които посещават. Консултациите на всеки един

психолог са по 1 час седмично и се осъществяват по предварително изготвен график с класа/групата, където е приобщено детето със СОП.

На място в консултативния кабинет на РЦПППО – Пловдив консултации реализират двама логопеди и един психолог. Осъществяват се и консултации на родителите при индивидуални и училищни родителски срещи/родителски срещи в детската градина, когато е необходимо да се внесат разяснения за естеството на допълнителната подкрепа, детето със СОП и мястото му в образователната среда, приемането на различията, ролята на родителите и педагозите в процеса на приобщаване. В тези родителски срещи най-често участва целия екип – психолог, логопед и ресурсен учител с оглед на това максимално се разгърне темата, да се подкрепи детето и приобщаващия процес.

Консултативната дейност в РЦПППО – Пловдив се реализира в различни направления:

Консултиране на родители

- консултиране на родителите на деца със СОП относно възможностите, които предоставя допълнителната подкрепа;
- спецификата на психо-физиологичните особености на децата им;
- конкретни форми и начини за самоподготовка на детето/ученика, за да се развият полезни умения за самостоятелен и независим живот;
- консултиране на родителите на други деца и ученици в групата и класа, относно специфичните особености на децата със СОП, свързани с вида нарушение и необходимостта от емпатия и толерантност;
- динамика в развитието на децата им – успехи и трудности при работа; възникнали проблеми, свързани с преодоляване на тревожността и агресията; възможностите за професионална реализация; участието им в различни форми на обучение – семинари, лекции и т.н.; консултации, относно различни форми на терапия и рехабилитация;
- консултиране на родители на деца, нуждаещи се от допълнителна подкрепа – ресурсно подпомагане, относно необходимите документи за явяването им пред РЕПЛРДУСОП към РЦПППО – Пловдив.

Консултиране на специалисти относно:

- индивидуалните психо-физически особености на всяко дете;
- препоръчителни форми и методи на работа с него;
- подобряване на подкрепящата среда в образователната институция;
- изготвяне и водене на задължителната документация;
- адаптиране и изготвяне на тестове за входни и междинни нива по общообразователните предмети;
- НВО, ДЗИ.

Консултиране на ученици

- консултиране на деца и ученици със СОП по проблеми, свързани с техните когнитивни процеси; взаимоотношенията им с връстници, учители и родители;

- трудности в усвояването на учебния материал;
- консултиране на зрительно затруднени ученици за участие в тестове;
- консултиране на съученици от психолозите към РЦПППО – Пловдив по предварително изготвен от тях график един час седмично извън задължителната преподавателска норма в класа/групата, където е интегрирано детето;
- консултиране по инцидентно възникнали проблеми и конфликтни ситуации между деца в норма и деца със СОП.

Консултиране на колеги ресурсни учители

- работа с деца и ученици със сензорни нарушения;
- лингвистично и комуникативно развитие на децата и учениците със СОП;
- новопостъпили на работа в РЦПППО – Пловдив учители, които се наставяват от старши и главни учители относно функции, дейности, задължения и водене на необходимата документация;
- консултиране и оказване на методическа подкрепа относно приобщаващото образование на бивши колеги, работещи в сферата на ресурсното подпомагане в училищата, организирали сами екипите си.

Проведени консултации през 2023-2024 учебна година	Ресурсни учители	Логопеди	Психолози
<i>С учители/директори</i>	1540	189	164
<i>С родители на деца със СОП</i>	1697	386	236
<i>С родители на други деца</i>	82	37	18

Специалистите на РЦПППО – Пловдив участват в часове на класа и родителски срещи в образователните институции, което допринася за успешната екипна работа.

Участие на специалисти от РЦПППО – Пловдив през 2023-2024 учебна година	Ресурсни учители	Психолози
<i>в родителски срещи</i>	9	5
<i>в час на класа</i>	4	63

IV. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА СПЕЦИАЛИСТИТЕ В РЦПППО – ПЛОВДИВ

1. Анализ на дейността на ресурсните учители – образователно-възпитателен и рехабилитационен процес

През учебната 2023/2024 г. **62** ресурсни учители оказват допълнителна подкрепа на **368** деца и **389** ученици в различни образователни институции в гр. Пловдив и областта.

Освен участие в структуриране на педагогическата ситуация или учебния час, ресурсните учители съдействат за организиране и адаптиране на образователната среда и за ефективно включване на децата и учениците със специални образователни потребности в образователния процес; консултират и подпомагаха учителите при овладяване на учебното съдържание от ученици със специални образователни потребности; подпомагат родителите с конкретни похвати на работа с детето и ученика с цел създаване и развитие на полезни умения за самостоятелен и независим живот; участват в изготвянето на документацията – функционална оценка по картата на ICF-CY, карта за проследяване динамиката на развитие, план за подкрепа, взеха участие в изготвянето на индивидуални учебни програми и индивидуални учебни планове.

Определянето на конкретни образователни цели и задачи, обем на учебно съдържание, специфичните методи за постигане на целите при изготвянето на индивидуалните учебни програми по учебните предмети от общообразователната подготовка е от изключителна важност за реализирането на ефективен образователен процес. Именно адаптирането на учебното съдържание към възможностите на ученика е ключов елемент за успешно приобщаване. За 227 ученици със специални образователни потребности са изготвени индивидуални учебни програми по един или няколко предмета. **42% от учениците, които са на ресурсно подпомагане, предоставено от РЦПППО – Пловдив се оценяват с количествени оценки. Процентът на деца с разработен Индивидуален учебен план е 58% и включва тези с качествени и смесени оценки (35% са смесени и само 23% са само с качествени оценки).**

Оценяване училища	Брой	Процент
Количествени оценки /ДОС/	166	42%
Качествени оценки /ПИ, СС, СЗ/	88	23%
Смесени оценки /ДОС и ПИ, СС, СЗ/	135	35%

Висок е процентът и на учениците със смесено оценяване – 35%, което е знак за гъвкав подход в работата на екипите. Процентът на учениците, които са изцяло по ДОС също нараства в съотношение почти 1/2 от общата бройка.

Прави впечатление промяна в подхода към оценяването на учениците със СОП в училища към РЦПППО. Тя се изразява в нагласата на учителите, вследствие адекватно консултиране от страна на ресурсните специалисти по отношение изместване на фокуса от академичното представяне към формирането на знания, умения и нагласи, като се пречупи учебното съдържание през интересите и възможностите на детето със СОП и се адаптират методите на оценяване така, че да се формират ключови компетентности, които да подкрепят личностната реализация в по-дългосрочен план.

При 42% от учениците със СОП съществува реална възможност да получат документ за завършена степен на образование. Те биха могли да продължат образованието си без ограничение в профилирани или професионални паралелки, също така и във висши учебни заведения. Именно този факт възлага върху ЕПЛР към образователните институции голямата отговорност да подпомага усилията им и поощрява постиженията им.

При 23% от учениците, които по нито един от учебните предмети не достигат ДОС, е

от голямо значение целите и задачите, заложи в Индивидуалните учебни програми, да бъдат съобразени с индивидуалните им потребности и възможности. Ресурсните учители, имат отговорността да оказват своевременна методическа подкрепа в подпомагането на педагозите в образователните институции относно адаптирането на учебното съдържание, съобразно способностите и потребностите на децата/учениците.

За сравнение, в училищата със собствени екипи, където се обучават общо **764** ученици, оценяването се осъществява по следния начин:

Оценяване училища	Брой	Процент
<i>Количествени оценки /ДОС/</i>	183	24%
<i>Качествени оценки /ПИ, СС, СЗ/</i>	208	27%
<i>Смесени оценки /ДОС и ПИ, СС, СЗ/</i>	373	49%

И при училищата със собствени екипи, и при учениците, които се подпомагат от РЦПППО – Пловдив, броят на оценените ученици с качествен показател е приблизително равен. Прави впечатление, че количественото оценяване на учениците, които са на допълнителна подкрепа към РЦПППО, е с 18% повече в сравнение с училищата със собствени екипи. От тук следва да се направи извод, че специалистите в Регионалния център дават повече възможности за реализация на учениците след завършване на тяхното образование.

1.1. Ресурсно подпомагане на децата и учениците със СОП

Ресурсното подпомагане на деца и ученици със СОП се осъществява:

Място на обучение	Брой деца	Процент спрямо общия брой
<i>В клас/група</i>	196	27%
<i>В ресурсен кабинет</i>	124	15%
<i>В клас/ресурсен кабинет</i>	430	57%
<i>В дома на детето</i>	7	1%

Анализът на данните показва, че най-голям е броят на децата и учениците със СОП, които получават подкрепа в клас и в ресурсен кабинет, което е положителна тенденция с оглед целта на приобщаващото образование и социализацията на същите. Само в клас/група се осъществява подкрепата на 196 деца/ученици, което е 27% от общия брой. Само на 7 деца и ученици допълнителната подкрепа се осъществява извън образователната институция.

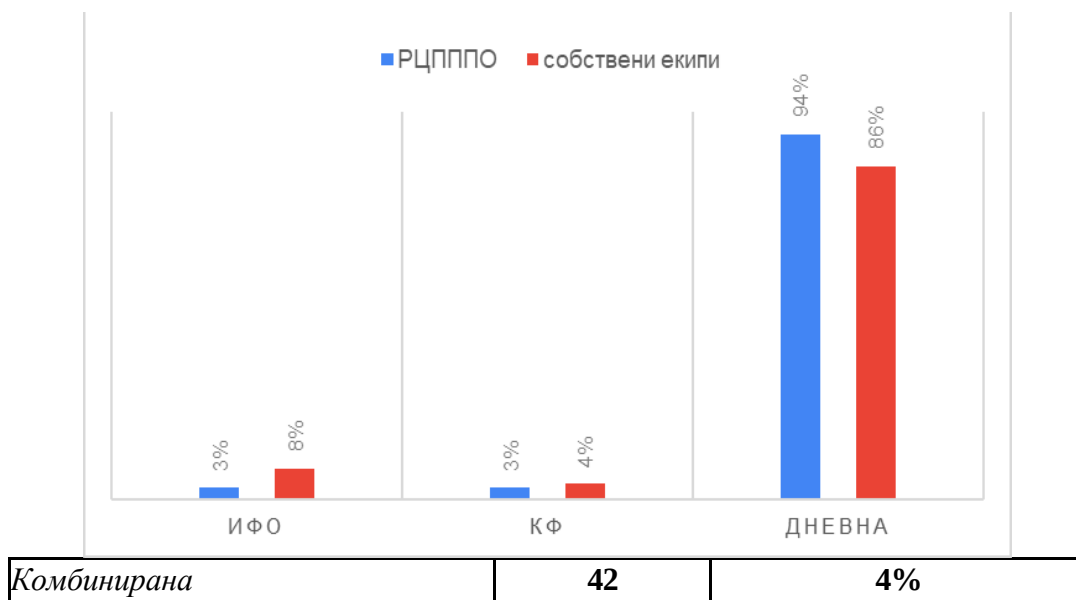
1.2. Форма на обучение при ресурсно подпомагане:

1.2.1. РЦПППО – Пловдив

Форма на обучение	Брой деца	Процент от общия брой
<i>Дневна</i>	710	94%
<i>Индивидуална</i>	25	3%
<i>Комбинирана</i>	22	3%

1.2.2. Собствени екипи

Форма на обучение	Брой деца	Процент от общия брой
Дневна	835	88%
Индивидуална	79	8%

Фиг. 5 Форми на обучение

Основната форма на обучение е дневната. За поредна учебна година комбинираната форма на обучение се отчита като непопулярна в системата, тъй като изисква общообразователните учители да провеждат индивидуални часове с учениците, което налага да се запознаят по-добре с реалните способности, интереси и специфичните начини на обучение на децата със СОП. Това налага необходимост педагозите в общообразователните училища да получават специализирано обучение в посока на практическата работа с децата със СОП. Тази форма на обучение изисква и добро съгласуване на дейността и опита на специалистите от ЕПЛР на конкретните ученици.

2. Анализ на дейността на логопедите

От началото на учебната година **се работи с 411 деца и ученици с езиково-говорни проблеми**. Рехабилитация на комуникативните нарушения се извършва при деца с аутизъм, сензорни нарушения, множество увреждания, ЕПР, ЕГН, СНСУ, интелектуални затруднения, физически увреждания.

Децата и учениците се разделят по следния начин:

Степени на обучение	Брой
Ранно педагогическо въздействие	291
Начална степен	103
Основна степен	14
Средна степен	3

В езикова среда на билингвизъм се отглеждат 75 деца/ученици, което показва, че при корекционната дейност се спазва принципа за равнопоставеност между общностите.

През учебната година бяха консултирани директори, учители, родители за работа с деца и ученици със СОП.

Проведени консултации от логопеди	Общ брой
С учители, директори, педагогически съветници и други специалисти	198
С родители	324
С родители на други деца	28

В началото на учебната година бе проведено оценяване на езиково-говорното развитие и комуникативни умения на децата и учениците на допълнителна подкрепа. Резултатите от това оценяване са отразени в Картата за проследяване динамиката на развитие, а конкретните цели и задачи за корекционна работа са заложили в Плана за подкрепа.

Процентът при децата с говорни и езикови нарушения е устойчив. Те имат системен характер и засягат както фонетико-фонематичната, така и лексико-граматичната страна на речта. Логопедичната работа е насочена към развитие на речевата и езикова система като цяло. Корекцията на речевите и езикови нарушения се явява съставна част от комплексното педагогическо въздействие при децата и учениците, имащи проблеми в развитието.

На територията на РЦПППО – Пловдив работи **сертифициран Монтесори терапевт**. Монтесори терапевтичният метод при децата с ранно педагогическо въздействие е насочен главно към формиране на умения за манипулиране с материали – от действителни към абстрактни, формиране на понятия и умения за практическия живот, формиране на умения за наблюдателност и моторна активност, стимулиране на сетивата, формиране, развитие, подобряване и усъвършенстване на общите езикови познания, обогатяване на активния и пасивния речник с понятия, знания и умения от заобикалящата среда, формиране на математически познания и въведение и класифициране в биологията и географията.

В РЦПППО – Пловдив има обособен кабинет по ерготерапия, където се провеждат терапевтични сесии от сертифициран специалист.

Ерготерапията стимулира детското развитие в глобалната моторика и сензорната обработка; фина моторика и развиването на умения; развитието на дейности; планиране, фокус върху изпълнение, преход между дейности и почивка; сензорна интеграция; самостоятелност. Ерготерапевтичната практика се базира на разбирането за взаимодействието между детето, неговите дейности и средата. Тя има своето значение за развитие на споделено внимание и комуникация /вербална и невербална/. Целта е те да функционират в средата по възможно най-добрият начин за техните възможности.

Ерготерапия, Монтесори терапия и логопедична терапия на територията на РЦПППО – Пловдив посещават 27 деца.

През месец юни продължи работата с деца и ученици от предучилищна възраст. Дейностите по подкрепа за личностно развитие, които се осигуряват в извънучебно време

подпомагат придобиването на допълнителни знания в един по-щадящ и неформален режим с по-малка натовареност и предимно чрез игрово структурирани задачи.

3. Анализ на дейността на рехабилитатора на слуха и говора.

Обучението на децата и учениците с увреден слух, на които се оказва допълнителна подкрепа се осъществява съгласно ДОС за учебно съдържание в общообразователното училище и учебни програми по специалните предмети (по развитие на слуха и говора, развитие на речта, реч и предметна дейност, фонетична ритмика и моторика, музикални стимулации). Те имат за цел да подпомогнат цялостното им развитие, като съдействат за постигане на слухово-речева рехабилитация и да формират умения за самостоятелен и независим живот чрез средствата за комуникация. Обучението е насочено към практическо овладяване на езика, артикулационните умения, работа върху отделните страни на устната реч – фонация, ударение, темп, интонация и се изпълнява посредством различни форми на работа в часовете, като се постигат формиране на потребност от говорно общуване и изява; изграждане на умения за използване на остатъчния слух и развитие на слуховото внимание и слуховото възприятие; формиране на умения за полисензорно възприемане на чуждата реч; създаване на потребност от непрекъснато обогатяване на речниковия фонд – пасивен и активен речник; развитие на психични процеси; осигуряване на условия за създаване и развитие на умения, интереси и усъвършенстване на способностите.

Използваните при работата методи са съобразени с характерните познавателни и личностни особености на децата.

Общият брой на децата с увреден слух в групите за ресурсно подпомагане е 19. В групата на учителите на деца със слухови нарушения са включени 14, като с тях се работи, както в клас, така и индивидуално по общообразователната програма и по специалните предмети.

Периодично се осъществява консултиране от учителите на деца със слухови нарушения на останалите ресурсни учители, подпомагащи деца и ученици с такива затруднения, като насочват вниманието им върху дейности, които стимулират остатъчните функции на засегнатите анализатори и развиват компенсаторно останалите. Дават се конкретни насоки и практически съвети за работа. Оказва се специфична методическа помощ относно корекционната работа и комуникативните умения.

4. Анализ на дейността на учители на деца и ученици с нарушено зрение.

Общият брой на децата с нарушено зрение на ресурсно подпомагане е 12. В групата на учителя на деца със зрителни нарушения са включени 10 деца, две от които с множество увреждания. Трима ученици използват брайлов шрифт. Трима ученици използват в различна степен и лаптоп със специализиран софтуер за незрящи. Шестима ученици от групата покриват ДОС по общообразователните учебни предмети в училище, един се обучава по индивидуални образователни програми по всички учебни предмети.

Осем деца се обучават по специалните предмети за деца и ученици с нарушено зрение Ориентиране и мобилност и Полезни умения, при пет деца е включено и зрително подпомагане.

В ресурсен кабинет се обучават шестима ученици, смесено- в ресурсен кабинет и в групата/класа- три деца, в дома- един ученик. Такава комбинация се налага от спецификата на работата с учениците от групата и най-вече от техните потребности.

РЦПППО – Пловдив предостави на групата устройство за изкуствено зрение My eyeOrCam, което се използва от двама ученици, брайлова машина и брайлова хартия за учениците, брайлово четало, електронни лупи, звучащи топки, електронен уред за разпознаване на цветове, брайлови чертожни инструменти, релефни зарчета, брайлови карти, сензорни дискови и други дидактични материали. В няколко учебни заведения са осигурени дидактични материали.

РЦПППО – Пловдив осигури устройство за печатане на релефни картинки, чертежи, схеми, консумативи за устройствата. Наличен е брайлов принтер за адаптиране на учебни и изпитни материали на брайлов шрифт.

Устройствата, консумативите и дидактичните материали се съхраняват в специализирания кабинет на сензорните педагози.

5. Анализ на дейността на психолозите

Специално място в работата при децата от детските градини се отделя на развитието на играта в нейните отделни фази, като се следи всеки етап да бъде подкрепен и изявен. Игровата компетентност е предпоставка за комуникативна компетентност и възможност за спазване на правила, норми за общуване и дневен режим.

Психологическата работа при децата с ранно педагогическо въздействие е насочена главно към успешна интеграция в групата, научаване правилата на общуване и социално поведение; обогатяване на възприятийно-представната дейност – развитие и диференциране на основни представи за себе си и околна свят; упражняване качествата на волевото внимание при изпълнение на определена игрова или дидактична дейност и довеждането ѝ до край.

При учениците от начален курс работата цели основно корекция на устойчивостта и концентрацията на вниманието, паметовите операции, изграждане на Аз-образ и овладяване на социални роли (новите поведенчески модели, които детето трябва да приложи, за да бъде успешен ученик, приет не само от своите съученици, но и от учителите си). По отношение на емоциите и поведението се работи най-вече за подобряване уменията за общуване и приемане на различията, ориентиране в емоциите и потребностите на другите. В този контекст добра практика е провеждането на час на класа от психолога с цел показване на различията и приликите между съучениците и приканване към толерантност.

Работата при учениците от среден курс цели подобряване на познавателните процеси: подобряване на дълговременната и вербалната памет, развитие на логическото мислене, на аналитико-синтетичната дейност, обогатяване на понятийния апарат, повишаване на волевата активност и критичност към поведението. В емоционално-поведенчески план работата е насочена към преодоляване на негативизма, овладяване на агресията, повишаване мотивацията за учебна дейност, изграждане на приятелски кръг, формиране на реалистична самооценка, професионално ориентиране и сексуална култура.

За осъществяването на максимална ефективност на корекционно-терапевтичната

дейност бяха използвани следните помощни и технически средства: оперативен материал, картинен материал, книжки, пъзели, дидактични игри, макети. В тази връзка добре оборудваните от Регионален център кабинети и залата по психомоторика, спомогнаха за спокойното провеждане на корекционните сесии при децата със СОП.

Провежданата психо-социална рехабилитация в залата по психомоторика и сензорните стаи има за цел развитие на сензорна интеграция на сетивата; формиране схема и образ на тялото; психомоторна координация, усещане за притежание на глас и неговата сила, конструктивна и ролева игрова компетентност и др.

През учебната 2023/2024 година терапевтичните кабинети в РЦПППО – Пловдив се посещават от **74** деца и ученици. **67** от тях продължават да получават подкрепа на място в Центъра и по време на лятната работа през месец юни. Децата и учениците се чувстват спокойни, мотивират се за „среща“ с нови сетивни провокации и интерес към взаимодействие с водещия или други деца, посещаващи центъра.

Психологична подкрепа се оказва на 322 деца. Диагнозите са предимно аутизъм, сензорни нарушения, множество увреждания, ЕПР, ЕГН, СНСУ, интелектуални затруднения, физически увреждания.

Децата и учениците от групите на психолозите възрастово се разделят по следния начин:

Степени на обучение	Брой
Ранно педагогическо въздействие	214
Начална степен	75
Основна степен	30
Средна степен	3

Резултатите от проведената корекционна работа бяха отразени в индивидуален доклад за всяко дете/ученик със СОП в края на учебната година.

Периодично е извършвано консултиране на родители на деца със СОП относно методите на работа, динамиката в развитието и алтернативите на обучение, а също така и успехи, постигнати с детето и трудности, възникнали в процеса на работа. Извършено е индивидуално консултиране на деца и ученици със СОП по казуси, свързани с когнитивните процеси и по такива, свързани с взаимоотношенията им с връстници, родители и учители.

И през тази учебна година бяха консултирани ученици с поведенчески специфики; учители, за работа с деца със СОП; колеги, относно възникнали проблеми с ученици по време на учебно-възпитателния процес. По време на работа психолозите често осъществяваха консултиране по инцидентно възникнали проблеми и конфликтни ситуации между деца в норма и деца със СОП, както и корекционна работа, свързана с взаимоотношенията им.

Проведени консултации	Общ брой
С учители, директори, педагогически съветници и др.	300
С родители	372

<i>С родители на други деца</i>	22
<i>Участие в родителски срещи</i>	8
<i>Участие в час на класа</i>	68

Двама от психолозите са постоянни членове на РЕПЛРДУСОП към РЦПППО – Пловдив.

6. Анализ на дейността на други специалисти – двигателен рехабилитатор.

За четвърта учебна година в РЦПППО – Пловдив е назначен двигателен рехабилитатор, който работи по предварително изготвен график с 16 деца/ученици със СОП на възраст между 3-15 години. С децата се провежда поддържаща рехабилитация като се работи за поддържане на мускулатурата в добър тонус. С едно от децата се провежда терапия с вертикализатор с цел прохождение. По-голяма част от децата се обучават в дейности от ежедневието. За всяко дете/ученик се изработва индивидуален план за работа, съгласуван с родителите според индивидуалните им потребности.

Ключов момент при реализиране на напредъка на детето със СОП е сътрудничеството между специалистите, координацията на екипа и включването на родителя в подкрепата. Именно това взаимодействие успяхме да реализираме най-ефективно чрез терапевтичните кабинети в РЦПППО. Детето бива обхванато на едно място от логопед, психолог, рехабилитатор. Дава се възможност на родителя да наблюдава как протичат часовете, като едновременно с това получава и обратна връзка и насоки за допълнителни занимания вкъщи. Мултидисциплинарен екип, който обхваща децата, посещаващи специализираните терапевтичните кабинети, ситуирани в сградата на РЦПППО – Пловдив е една добра практика, която очакваме да се мултиплицира при изграждане на приобщаващата образователна среда в детските градини и училищата.

7. Дейност на сектор РПТПДУСОП

През учебната 2023-2024 година към сектор Ресурсно подпомагане и прилагане на терапевтични програми са 62 ресурсни учители, от които 1, 5 рехабилитатори на слуха и говора и 1 учител на деца с нарушено зрение. За оказване на подкрепа за личностно развитие на децата със СОП към РЦПППО – Пловдив са назначени 12 логопеди, 12 психолози, двигателен рехабилитатор, арттерапевт и музикотерапевт, които предоставят допълнителна подкрепа на 757 деца и ученици със СОП. От изброените специалисти един съвместява дейност като ерготерапевт, един осъществява рехабилитационна дейност по метода Монтесори и петима специалисти прилагат психомоторика за деца със СОП в специално оборудване терапевтична база на РЦПППО – Пловдив.

За обезпечаване на дейността на сектора и подобряване на качеството на допълнителна подкрепа за ресурсните специалисти са създадени следните условия:

- 7.1.** Всички служители в сектора разполагат с персонални устройства – лаптопи с инсталиран офис пакет за обезпечаване на работния процес;
- 7.2.** Интегриран е домейн през платформата Google G-suite for Education, през който се обслужва потока на информация от и към ресурсните специалисти, като активно се ползват приложенията от Google Workspace;

- 7.3. Разработени са ръководства на ресурсния учител, психолога и логопеда, където са предложени инструкции и модели на документи, които се ползват активно от ресурсните специалисти;
- 7.4. Поддържат се споделени дискове с ресурси според професионалното направление;
- 7.5. Активно се използва Viber група, която функционира като алтернативно средство за комуникация между специалистите от РЦПППО – Пловдив;
- 7.6. Основен начин за бързо събиране на информация и ефективно обобщаване се осъществява чрез Googleforms;
- 7.7. Поддържа се платформа за споделяне на ресурси и виртуална класна стая, достъпна на portal4languages.eu.
- 7.8. Поддържа се фейсбук страница с 2700 последователи, в която се публикуват материали в помощ на специалисти и родители.
- 7.9. В Националната електронна библиотека периодично се качват авторски работни листове, предназначени за деца и ученици със СОП. Към момента са качени **254** авторски работни листове на специалисти – ресурсни учители, психолози и логопеди.
- 7.10. Поддържа се сайт с актуална информация за предстоящи кампании, образци на документи, информация свързана с дейността на РЦПППО – Пловдив. Интерфейса на сайта позволява индивидуален потребителски вход само за служители на РЦПППО – Пловдив и ниво на достъп според профила на потребителя
- 7.11. Въведени са електронни дневници за всички педагогически специалисти през системата на НЕИСПУО
- 7.12. Предоставени са лицензи за Microsoft Office 365

V. ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО ЧЛ. 145, АЛ.2 ОТ НАРЕДБАТА ПО ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

- 1. Брой деца със СОП по групи, които се обучават в детските градини по чл. 35 от ЗПУО**

ДГ	Брой деца към РЦПППО - Пловдив	Брой деца към образователните институции със собствени екипи
1 група	44	0
2 група	83	8
ПГ-5 група	92	17
ПГ-6 група	149	45
СУ за УУС смесени групи	0	12
общо	368	82

- 2. Брой ученици със СОП по класове, които се обучават в училищата по чл. 38 и 39 от**

Училища (клас)	Брой ученици	Брой ученици към образователните институции със собствени екипи
1 клас	48	63
2 клас	57	67
3 клас	45	98
4 клас	42	106
5 клас	31	70
6 клас	34	75
7 клас	35	87
8 клас	37	47
9 клас	22	46
10 клас	14	41
11 клас	13	26
12 клас	11	38

От данните в двете таблици става ясно, че в периода на училищна подготовка (трета и четвърта подготвителна група) броят на децата с регистрирани специални образователни потребности нараства, тъй като се търсят конкретни умения и компетентности за училищна готовност. Предвид задължителното предучилищно обучение в тези две възрастови групи, децата започват да посещават редовно детските градини и се очертават затрудненията в процеса на тяхното обучение и социализация.

От друга страна, предвид оказаната подкрепа в предучилищния етап на обучение, се наблюдава обратната тенденция към намаляване броя на учениците със специални потребности в училище по възраст. Допълнителната подкрепа в детските градини се осъществява основно от специалисти към РЦПППО –Пловдив, а в училищна възраст от образователните институции със собствени екипи. Намалява броят на учениците в гимназиален етап, защото продължават самостоятелно.

3. Брой деца със СОП, записани в специални училища за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания СУ за УУС „Проф. д-р Стоян Белинов“ – Пловдив – 12 в предучилищна група.

4. Брой ученици със СОП, записани в специални училища за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания СУ за УУС „Проф. д-р Стоян Белинов“ – Пловдив – 79.

Клас	Брой ученици
1 клас	5
2 клас	9
3 клас	0
4 клас	7

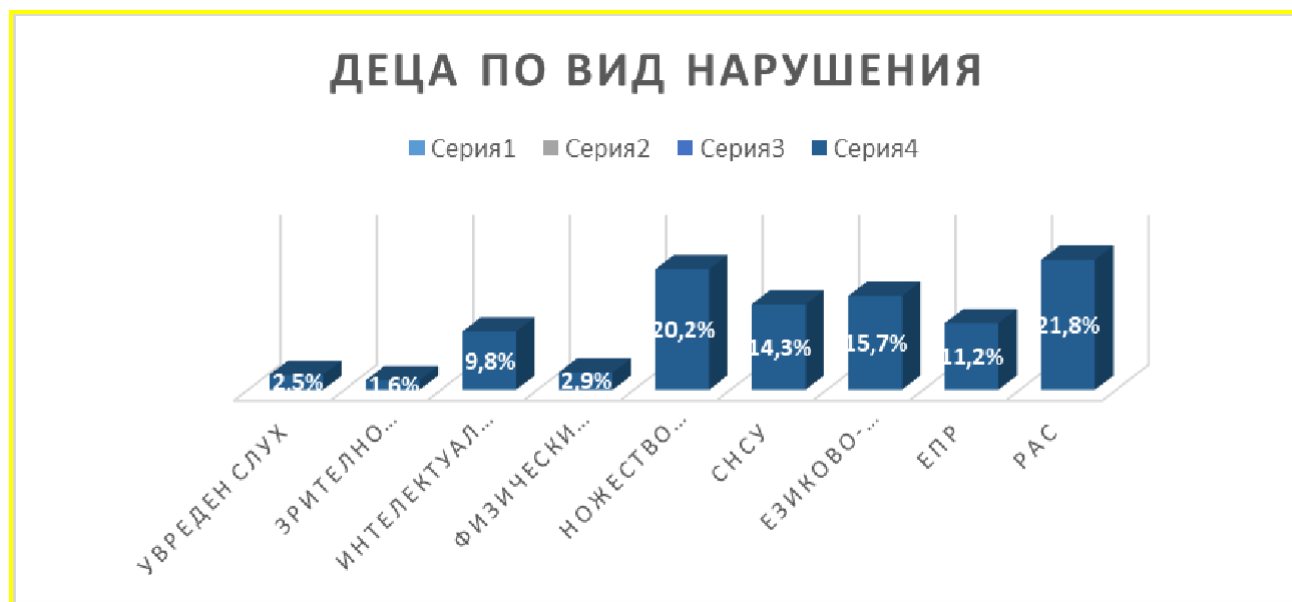
5 клас	4
6 клас	7
7 клас	7
8 клас	12
9 клас	6
10 клас	7
11 клас	5
12 клас	10

5. Брой ученици със СОП, които се обучават в центровете за специална образователна подкрепа – 135.

Училища	Брой ученици
1 клас	17
2 клас	21
3 клас	7
4 клас	8
5 клас	14
6 клас	8
7 клас	13
8 клас	10
9 клас	12
10 клас	8
11 клас	8
12 клас	8

6. Брой деца и ученици по вида на специалните им образователни потребности:

Нарушения	Към РЦПППО - Пловдив	Към обр. институции със собствени екипи	общо
Сензорни нарушения- увреден слух	19	69	88
Сензорни нарушения – нарушено зрение	12	6	18
Интелектуални затруднения	74	126	200
Физически увреждания, ДЦП	22	24	46
Множество увреждания	153	162	315
Специфични нарушения на способността за учене	108	173	281
Езиково- говорни нарушения	119	71	190
Емоционално –поведенчески нарушения	85	76	161
Разстройства от аутистичния спектър	165	188	353

Фиг. 6 Деца по вид нарушения

В последните години тенденцията е към увеличаване броя на деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър и емоционално-поведенчески разстройства. С оглед на тази динамика приоритетна част от квалификацията на педагогическите специалисти е насочена към търсене на алтернативи за обучение и социализация на целевите групи (кръгла маса, брошури, листовка, плакат, обучения, форуми и презентации).

Предвид структурата на класа в българското училище предизвикателството за качеството на процеса е много голямо. Поради тази причина училищата често прибегват към индивидуална форма на обучение. Мотивирането на училищата да назначават допълнителни специалисти и да създават адекватна подкрепяща среда, за да подкрепят тези деца, е процес, който изисква обединени усилия между РУО, МОН, общините и ОЗД.

VI КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Квалификацията е ключов фактор за повишаване на мотивацията на специалистите, запазването на желанието за развитието и повишаване на уменията. В тази връзка се организират различни вътрешно и външно-квалификационни обучения по теми свързани с повишаване на професионалните качества на специалистите.

Логопедите и психолозите към РЦПППО – Пловдив използват различни диагностични процедури, методи и техники на работа - тест за оценка на детското развитие Denver II за деца от 0 до 6г., **теста Векслер, Картинен тест за фонологично осъзнаване/КТФО/**, тест **Д.П.Е. 3-4** (Диагностика и превенция на езика 3-4 години), **Р.Е.С.С. „Скрининг тест за тригодишни деца”**, **Рейтинг скала за оценка на детското развитие Developmental Profile 3**; Методика за работа с **DAVID Delight PRO** и Методика за работа със **Sensamove**; Мултикултурен тематичен аперцептивен тест **TEMAS**, допълваща и алтернативна комуникация, чрез системата контрол с поглед и **Comunikator 5**, методика за работа с **MyEye 2.0 OrCam**.

Ресурсните учители използват в практиката си нови техники и стратегии за работа с

деца и ученици с интелектуални затруднения и специфични нарушения на способността за учене. Специалисти са обучени да прилагат в работния процес „Позитивни подходи и техники, при деца с предизвикателно поведение и действия“, за снижаване на гнева и защита на детето от автоагресия и агресия. Педагогическите специалисти повишават квалификацията си като преминават различни обучения: „Приложение в образователния процес на Монтесори техники“, „Трениране на устойчивостта на вниманието на учениците чрез биологична обратна връзка, „Сензорна интеграция“, „Математически затруднения в контекста на специфичните нарушения на способността за учене“, „Развиване на уменията за общуване и комуникация при деца с аутизъм“, „Информационни и комуникационни технологии в обучението. Педагогическа работа в дигитална среда.“, „Ранни предиктори за обучителни трудности“, „Проектиране STEAM урок“, „STEAM – подход в образованието“, Използване на виртуална и добавена реалност в учебния процес - основни аспекти“, „Социално-емоционално учене“, „Обучение в мултикултурна среда“, „Актуални аспекти при диагнози водещи до СОП“, „Оказване на първа долекарска помощ“, „Дигиталната раница – път към съвременното обучение. Създаване на учебно съдържание“, „Невропедагогика и съвременният образователен процес“, „Използване на изкуствен интелект в образованието“, „Десет ключови умения за привличане и задържане на вниманието на учениците“ и др.

Разработените, в електронен вариант авторски работни листове от специалисти на РЦПППО – Пловдив по математика **„Таблично деление“** и **„Писане на букви по пунктир“** са неизменна подкрепа в работата. В сайта на РЦПППО – Пловдив са представени работните листове по математика **„Лесно смятане“ за числата до 10**, **„Таблично умножение“**, **„Базисни понятия за малкото дете“** и **„Помагало за ученици с индивидуални потребности и потенциални способности (Стара история)“**.

За повишаване квалификацията на специалистите РЦПППО – Пловдив организира следните дейности:

- Изготвяне на ръководства – ръководство на ресурсния учител, ръководство на психолога и ръководство на логопеда;
- Въвеждане на новопостъпилите специалисти в дейността на РЦПППО – Пловдив;
- Извършване на дейности по разработване на тестове, задачи, материали и критерии за оценяване на знания и умения на деца и ученици със СОП;
- Консултиране на новопостъпили колеги при попълване на задължителната учебна документация и провеждането на учебно-възпитателния процес;
- Изработване на образователни задачи и материали за постигане на поставените цели и задачи в процеса на обучение и възпитание;
- Информиране за новости в приобщаващото образование чрез научна литература и интернет, като част от вътрешно-квалификационната дейност;
- Обогаляване библиотеката на РЦПППО с методическа литература.

В подкрепа на специалисти и родители на деца със СОП беше създадена и Фейсбук страница **„Дидактични материали и презентации за работа с деца и ученици със СОП“**, в

която се споделят полезни материали, учебни помагала и пособия, както и идеи за работа. Групата се наложи като източник и виртуална библиотека за специализирани материали.

За вътрешна квалификация е създадена фейсбук група „Регионален център – материали за работа“ – споделяне на полезни дидактични материали, линкове, презентации и видео материали за работа с деца и ученици със СОП.

От началото на учебната 2023/2024 година е проведена **вътрешноинституционална квалификационна дейност по следните теми:**

1. Функционална оценка на специалните образователни потребности, на основата на ICF – СУ – обучени 69 педагогически специалисти;
2. План за подкрепа по новата карта на ICF – СУ – обучени 45 ресурсни специалисти;
3. Работа с електронен дневник – 23 педагогически специалисти.

РЦПППО – Пловдив отчита необходимостта от целенасочени инвестиции в квалификация на педагогическите специалисти, с оглед предоставяне на адекватна подкрепа на децата и учениците със специални потребности и повишаване на компетентността на ресурсните специалисти и в тази връзка организира провеждането на разнообразна външноинституционална квалификация с насоченост според професионалния профил на служителите. От началото на учебната 2023/2024 г. са проведени следните обучения, като педагогическите специалисти са получили средно по 5 кредита.

- „Оказване на първа долекарска помощ“ – **45 участници**
- „Позитивни подходи и физическа намеса за работа с деца с емоционални и поведенчески затруднения“ – **50 участници**
- „STEAM – подход в образованието“ – **30 участници**
- “Използване на виртуална и добавена реалност в учебния процес - основни аспекти” – **20 участници**
- „Социално-емоционално учене“ – **15 участници**
- “Образование в мултикултурна среда“ – **50 участници**
- "Актуални аспекти при диагнози водещи до СОП", където бяха поканени всички ресурсни учители от областта – **100 участници** (отворено за всички ресурсни учители от областта)
- „Дигиталната раница - път към съвременното обучение“ – **20 участници**
- „Невропедагогика и съвременният образователен процес“ – **30 участници**
- „Използване на изкуствен интелект в образованието“ – **30 участници**
- Десет ключови умения за привличане и задържане на вниманието на учениците“ – **30 участници**
- “ STEM и ресурсите на Уча се“ – **онлайн**
- “Адаптирана физическа активност за деца със СОП”, НСА – **50 участници**
- “Мотивация, екипност и лидерство” – **30 участници**

- **“Диагностика на състояния водеща до СОП” – 30 участници**
- **“Вродени малформации на нервната система” – 30 участници**
- **“Терапевтични подходи за деца със СОП” – 40 участници**
- **“Иновативни стратегии и подходи в процеса на приобщаващото образование” – 15 участници**
- **“Изграждане на устойчиви партньорства с родителите. Приемственост и обратна връзка в специалното образование” – 30 участници**
- **“Обучение за обучители за прилагане и ползване на ранна скринингова оценка и насоки за стимулиране развитието на тригодишните деца”, РЦПППО-София град – 3 участници**
- **“Приобщаване на деца/ученици със СОП , от уязвими групи, включително роми, на търсещи или получили международна закрила и мигранти“, РЦПППО-София град – 1 участник**
- **“Training course Inclusion for School Teachers” – 6-13 July 2024, Galway, Ireland – 3 участници**
- **Супервизия с Инна Бранева – 3 супервизии – 31 участници**

Специалистите от РЦПППО – Пловдив се стремят да повишават квалификацията си и да усъвършенстват професионалните умения като сами финансират участието си в различни семинари, конференции, обучения, квалификационни курсове и др.

Обучения на собствени разноси:

- **Пето ПКС – 5 участници**
- **Четвърто ПКС – 5 участници**
- **Трето ПКС – 5 участници**
- **ОКС-Магистър “ Психология”, Nortumbria University – 1 участник**
- **ОКС-Магистър “Спорт за високи постижения” – 1 участник**
- **ДК “Логопедия” – 1 участник**
- **ДК “Ресурсен учител” – 2 участници**
- **“Детско-юношеска психология, СДК към МУ – Пловдив – 1 участник**
- **“Въведение в Монтесори педагогиката при групова работа с деца от 3 до 6 години” – НБУ – 1 участник**
- **“Снемане на анамнеза в логопедичната практика – от диагностика към доверителен контакт.” - Логопедичен кабинет „Цветни стъпки“ Водещ: д-р Десислава Попова - без кредити – 1м участник**
- **Обучение по Монтесори метод за деца със СОП – 1 участник**
- **"Монтесори за деца със СОП", курс – 1 участник**
- **“Емоционална интелигентност при децата” – 1 участник**

- “Комуникативни нарушения на развитието”, магистратура – **1 участник**
- “ EON Reality’s EON-XR Educator Course към EON Reality”, курс – **1 участник**
- “Ранно детско развитие - идентификация и подкрепа” – **1 участник**
- "Работа с деца със СОП в масовите училища" – **2 участници**
- “Приобщаващо образование и образователна интеграция на децата и учениците” – **1 участник**
- "Преводач от и на български жестов език", курс – **2 участник**
- “ Хранителна терапия по системата на Нина Йорданова” – **1 участник**
- "Детско-юношеска психотерапия" – **1 участник**
- “Медицинска речева и езикова патология”, МУ Пловдив – **1 участник**
- “Методи за оценка на НПР и ранни признаци на трудност” – **1 участник**
- “Развитие на метафоричното мислене и образния език при деца с типично и атипично развитие” – **1 участник**
- “Орално моторна терапия” – **3 участници**
- “Светът на спорта за хора с увреждания” – **1 участник**
- “Нетрадиционни техники за постановка на звукове” – **4 участници**

Специалисти от РЦПППО - Пловдив участват и в различни конференции и форуми:

- Конференция по приложна логопедия, 29-30 март, 2024 г. – **5 участници**
- "Трета международна конференция за психодрама с деца и младежи - BRAIN AND PLAY" FERPTO – **1 участник**
- Образователен форум "Извън формата: Отключи познанието" – **1 участник**
- “Юбилейна конференция по психотерапия 30 години” – **1 участник**
- “Международна конференция за демократично възпитание на децата”, Адлер институт – **3 участници**
- “Национална конференция по прилагане на ICF-CY в приобщаващото образование” – **2 участници**
- “Актуални предизвикателства и добри практики в приобщаващото образование”, ПУ, СБУ и РЦПППО–Пловдив - **15 участници.**

VII. ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ПОЛОЖИТЕЛНИ НАГЛАСИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Приоритет на специалистите от РЦПППО – Пловдив е разкриване силните страни на децата и учениците със СОП и изграждането на положително отношение към тях, популяризиране на творчеството им с цел подпомагане осъществяването на приобщаващо образование. В тази връзка през уч. 2023/2024 година се реализираха следните дейности:

Грижа за здраве и спорт

Езда в конна база **“Тара” с. Ягодово** беше организирана за **20 деца и ученици**. Участниците се запознаха с начина на живот на конете, щраусите, англонубийските козички, елени, сърни, пауни и други животни и придобиха начални умения за езда. В дейността се включиха деца и ученици от 14 образователни институции в Пловдив и областта: ДГ “Таня Савичева” гр. Пловдив, ДГ “Чучулига” гр. Пловдив, ДГ “Зора” гр. Пловдив, ДГ “Славей” гр. Пловдив, СУ “Никола Вапцаров” гр. Пловдив, ОУ “Душо Хаджидеков” гр. Пловдив, ОУ “Димитър Димов” гр. Пловдив, ОУ “Княз Александър I” гр. Пловдив, СУ “Пейо Яворов” гр. Пловдив, ПГТ “Проф. д-р Асен Златаров” гр. Пловдив, ОУ “Христо Ботев” с. Ръжево Конаре, ОБУ “Христо Ботев” с. Красново, СУ “Петко Р. Славейков” гр. Кричим, ОУ “Отец Паисий” с. Стряма.

Предвид големия интерес към мероприятиято РЦПППО – Пловдив закупи **40 карти** за медицинска езда, които да бъдат предоставени на децата със СОП, с оглед подобряване на физическото, психическото и социално функциониране, чрез терапевтичното въздействие на хипотерапията.

С цел грижа за зъбите и изграждане на трайни хигиенни навици бе организирана инициатива за **“Силанизация на първи млечни зъбки”** в кабинета на д-р Будакова, гр. Пловдив. Участниците се запознаха с обстановката и инструментите в зъболекарския кабинет. В дейността са включени **9 деца и ученици** на възраст от 5г. до 8г. Участниците са от следните образователни институции: ДГ “Биляна” гр. Пловдив, ДГ “Зорница” гр. Пловдив, ДГ “Чайка” гр. Пловдив, СУ “Пейо Яворов” гр. Пловдив, НУ “Кирил Нектариев” гр. Пловдив, ОУ “Гео Милев” гр. Белозем, ОУ “Ангел Кънчев” гр. Асеновград, ОУ “Иван Вазов” с. Калояново.

Във връзка с Месеца на денталната профилактика и оралното здраве на децата (**месец март 2024г.**) Факултетът по дентална медицина към Медицински университет – Пловдив организира детски празник **„Красива усмивка“**, на който присъстваха **13 деца и ученици** от РЦПППО – Пловдив. Родителите получиха информация относно хигиената и грижата за детските зъби и как да подкрепят децата си в този процес. Участниците получиха безплатни профилактични прегледи от висококвалифицирани професионалисти, научиха се по забавен и достъпен начин да се грижат за своята красива усмивка, а младите зъболекари бяха подготвили много изненади за децата. Децата и учениците в събитието са от следните образователни институции в град Пловдив и областта: ДГ „Малкият принц“ гр. Пловдив, ДГ „Червената шапчица“ гр. Пловдив, ДГ „Д-р Едгар Бороу“ гр. Пловдив, ДГ „Люляк“ гр. Пловдив, ДГ „Зорница“ гр. Пловдив, ДГ „Незабравка“ гр. Пловдив, ДГ „Пролет“ гр. Пловдив, ДГ “Слънце” гр. Пловдив, ДГ “Славей” гр. Пловдив, ДГ “Щастливо детство” гр. Раковски, ОУ „Георги Бенковски“ с. Бенковски и СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ с. Калековец.

Целогодишно функционира клуб по двигателна активност на РЦПППО – Пловдив съвместно с фитнес „Атлетик“ в мол Марково Тепе. Тази учебна година стартира вторият сезон на спортната инициатива. Целта е да се даде възможност на децата и учениците да спортуват и да се подобри тяхното физическо здраве извън рамките на образователната институция и учебните занимания. Тренировките се провеждат всяка сряда с продължителност 60 мин. От страна на залата са осигурени отделно помещение, в което да се

провеждат заниманията, както и тренировъчни пособия (йога постелки, степери, ластици, свободни тежести (гири), фитнес топки, батут, координационни стълби). В груповите тренировки се включват **18 деца и ученици** на възраст от 6 до 18 години. Участниците са от следните детски градини и училища в град Пловдив и областта: ДГ „Незабравка“ гр. Пловдив, СУ „Никола Вапцаров“ гр. Пловдив, ОУ „Кочо Честеменски“ гр. Пловдив, СУ „Пейо Яворов“ гр. Пловдив, ОУ „Д-р Петър Берон“ гр. Пловдив, ОУ „Димитър Талев“ гр. Пловдив, ПГТ „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Пловдив, ОУ „Васил Петлешков“ гр. Пловдив, ОУ „Иван Вазов“ с. Калояново, ОУ „Христо Ботев“ с. Йоаким Груево. Групата не е ограничена в рамките на РЦПППО, посещава се и от деца и ученици със СОП от образователни институции със собствен екип.

Тренировъчната програма по хокей на трева на отбора „Непримиримите“ започна новия сезон през месец септември с 16 атлета, които до края на учебната година нараснаха на **26 участници**. Тренировките се провеждат в два дни от седмицата с времетраеност от 60 мин. в спортна зала „Атрим Арена“ гр. Пловдив. Младите спортисти са от следните образователни институции в Пловдив и областта: СУ „Пейо Яворов“ гр. Пловдив, НТГ гр. Пловдив, ПГТ „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Пловдив, ОУ „Кочо Честеменски“ гр. Пловдив, СУ „Никола Вапцаров“ гр. Пловдив, ОУ „Васил Петлешков“ гр. Пловдив, СУ „Свети Седмочисленици“ гр. Пловдив, СУ „Братя Миладинови“ гр. Пловдив, ОУ „Димитър Талев“ гр. Пловдив, СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Асеновград, СУ „Св. Княз Борис I“ гр. Асеновград, СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ с. Калековец, ОБУ „Христо Ботев“ с. Красново.

През месец ноември се учреди Спортен клуб по Хокей на трева „Непримиримите РЦПППО – Пловдив“ с Генерален спонсор г-н Микеле Санторелли. На 26 ноември 2023г. проведохме Първото държавно първенство за ID хокей в България с подкрепата на Българска Федерация по Хокей на трева.

През месец декември с подкрепа на Министерство на образованието и науката, което финансира закупуването на спортна екипировка за отбора, в РЦПППО – Пловдив се проведе среща с министър проф. д-р Галин Цоков. Той поднесе на всеки атлет екипировка на обща стойност 6500 лв.

През месец януари 2024г. след одобрение на „Проект аз развитие на спорта за хора с увреждания“ в категория „Спорт за високи постижения“ бяха отпуснати 110 000 лева за подготовката на Националния отбор на България по Хокей на трева. Финансирането спомогна за закупуване на екипировка за провеждането на Първо държавно първенство в зала за ID хокей, включено в спортния календар на БФХТ. То се проведе в гр. Рудозем през месец март и в него взеха участие 4 отбора (СКХТ „Непримиримите РЦПППО – Пловдив“, СКХТ „Петър Берон“ Пловдив, СКХТ „Пловдив 2009“ Пловдив, СКХТ „НСА“ София).

През месец февруари се проведе среща по Проекта „Love is All“, Erasmus +, на която беше домакин РЦПППО – Пловдив. В нея взеха участие: Марко Карбони – директор на Италианската Федерация по Хокей на трева, Норма Хюз – мениджър за развитие на Хокея в Европа, проф. Антонио Антонов – директор на БФХТ, д-р Йорг Шенк. Гости бяха Христо Христозов – директор на Спешъл Олимпикс България и Наташа Брус – директор на Спешъл Олимпикс Нидерландия. Срещата уважиха също министърът на младежта и спорта, Димитър Илиев и заместник-министърът, Даниела Дашева.

През месец март в гр. Рудозем се проведе Държавно първенство по ID хокей на трева в зала, в което отборът на “Непримиримите РЦПППО – Пловдив” спечели трето място и завоюва Бронзов медал. През месец април отборът ни откри спортен комплекс “Актив Лайф” гр.Пловдив като част от дейностите за изграждане на положителни представи за хората със специални потребности сред обществеността.

През месец юни Националният отбор по ID хокей на трева проведе своя подготвителен лагер в Националната Спортна Академия “Васил Левски” гр. София за участие в Европейските игри на Спешъл Олимпикс. Игрите се проведеха от 14 до 17 юни 2024г. в Нидерландия и в тях отборът, съставен от ученици на РЦПППО – Пловдив, завоюва бронзов медал. Не без значение е фактът, че това първенство обединява атлети, практикуващи всички ID спортове и събира на едно място повече от 6 – 7 000 спортисти.

През месец юли предстои планински лагер в гр. Неделино, а през август атлетите ще участват в подготвителен лагер в к. к. Албена за участие в Европейска купа “Санторелли” от 23 до 25 август 2024г. През септември ще се проведе “Купата на ректора на НСА”, а през октомври предстои Второ ID държавно първенство в София, НСА. През ноември предстои участие в Купа “Независимост” – Пловдив.

Освен с регулярна ангажираност, отборът може да се похвали и с редица постижения в областта на спорта. През декември на Международна конференция “Спортът – инструмент за социално включване”, организирана от Спешъл Олимпикс България, фондация ПроСпорт и Дружество “Европейско право”, РЦПППО – Пловдив получи награда в категория “Държавна институция 2023” за принос за разширяване на достъпа до спорт. През януари 2024г. на Общо събрание на Българската федерация по хокей на трева РЦПППО – Пловдив е отличен в категория “Специален образователен партньор на БФХТ 2023”. Още една награда излъчи БФХТ за отбора “Непримиримите РЦПППО – Пловдив” в категория Най-добър отбор по хокей на трева за 2023”. В категория “Най-добър треньор на България за 2023” бе отличен Димитър Георгиев – национален треньор по ID хокей на Спешъл Олимпикс България. Фондацията “Енчо Керязов” връчи отличието “Смело сърце” за силата на човешкия дух на Националният отбор по ID хокей. Наградата се дава за изключителна борбеност и висок дух и е специален повод за гордост на целия Регионален център.

В света на изкуството и културата

През учебната 2023/2024 година стартираха нови дейности за допълнителна подкрепа: арт ателие, ателие “Занаяти–тъкачество”, музикотерапия и театър. Те се провеждат всяка седмица и са насочени към развиване на силните страни на децата и учениците, формиране на практически умения, изграждане на увереност в себе си и подготовка за самостоятелен живот. Дейностите са свързани и с провокиране на положителната нагласа на обществото към децата и учениците със специални потребности, тъй като в тях развиват умения, с които се изиявяват и се чувстват социално значими. В Арт ателие **участват 24 деца и ученици** от образователни институции в Пловдив и областта; в ателие “Занаяти–тъкачество” са **ангажирани 7 и 17 посещават** занимания по музикотерапия.

Участие в благотворителен търг на фондация „Творци на надежда“, с председател Микеле Санторели, на който бяха представени картини и скулптури на Борислава Манчева, Росен Карамфилов, Николай Савов и Денис Попов. В наддаването

участие взеха повече от 50 представители на бизнеса в Пловдив. При оспорваната надпревара за притежание на творбите бяха събрани близо 70 хиляди лева, с които, по предложение на Директора на РЦПППО – Пловдив, ще подкрепят изграждането на достъпна архитектурна среда в училищата. РЦПППО – Пловдив взе участие в логистиката на събитието, а директорът бе приет за част от управленския екип на фондацията.

В Епархийския салон на храма „Света Петка” в град Пловдив периодично се провеждат **арт ателиета** на празнична тематика, където участниците се включват в беседа и творческа дейност по теми, насочвани от презвитера Ани Паралингова и подкрепяни от своите учители и родители. Целта е да се изведат участниците от ежедневната училищна среда и да покажат творчески умения, като работят с различни техники от изобразителното изкуство. В две проведени инициативи във връзка със Свети Николай Чудотворец и Свети Седмочисленици участваха общо **13 деца и ученици** от следните училища и детски градини в Пловдив и областта: ДГ „Малкият принц” гр. Пловдив, СУ „Пейо Яворов” гр. Пловдив, ОУ „Васил Петлешков” гр. Пловдив, ДГ „Радост” с. Стряма, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий” гр. Карлово, ПГ „Ген. Владимир Заимов” гр. Сопот.

За трета поредна година **през месец декември** РЦПППО – Пловдив се включва в **коледни благотворителни базари**, като събраните средства на стойност 975лв. се дариха на доброволците от „В Пловдив – без дом“. Тазгодишните **два базара се проведоха** в сградата на Общинския съвет в гр. Пловдив и на алеята пред мол „Пловдив” в район „Западен” по покана на Тони Стойчева – кмет на района. Целта на инициативата е да се ангажира вниманието на децата и учениците със специални образователни потребности към една друга уязвима група – тази на бездомните животни. Активистите изпълниха с успех своята мисия, като отделиха време и внимание и помогнаха на животните в нужда. Изделията за продажба са изработени от деца и ученици със специални образователни потребности, техни учители, родители и приятели.

Отново през месец декември РЦПППО – Пловдив организира Коледно тържество, под надслов **„Да повикаме дядо Коледа“**. Целта на инициативата е създаване на празнично настроение и приобщаване на децата със специални образователни потребности към традиции и обичаи, усещане за споделеност и удоволствие от общуване с другите. В него взеха участие **20 деца** в предучилищна възраст от образователни институции в Пловдив и областта, които оцветиха и апликираха модели на коледни рисунки и получиха подаръци, връчени лично от Дядо Коледа. Участниците са от следните образователни институции: ДГ „Таня Савичева” гр. Пловдив, ДГ „Зора” гр. Пловдив, ДГ „Славей” гр. Пловдив, ДГ „Малкият принц” гр. Пловдив, ДГ „Ралица” с. Войводиново, ДГ „Синчец” с. Браниполе, НУ „Христо Ботев” гр. Пловдив и ПГСС „Васил Левски” гр. Първомай. В събитието се включиха също деца и ученици от терапевтичните кабинети в РЦПППО – Пловдив.

Във връзка с коледните празници беше организирана инициатива „Коледна поща“, в която деца и ученици изпратиха писма, картички и изделия ръчна изработка на свои приятели от други образователни институции. Коледни изненади размениха общо 53 деца и ученици от: ДГ „Чайка“ гр. Пловдив, ОУ „Васил Петлешков“ гр. Пловдив, ДГ „Здравец“ с. Граф Игнатиево, ОУ „Христо Ботев“ с. Брестовица, ОУ „Христо Ботев“ с. Крумово, СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ с. Калековец, СУ „Княз Борис I“ гр. Асеновград и др. Участниците се подготвиха за коледните празници с вълшебно настроение и приповдигнат дух.

През месец декември 2023г. РЦПППО – Пловдив сключи договор с театър „А’парт“ за съвместна дейност с предмет „Подкрепа и развитие силните страни на деца от РЦПППО“ със средствата на театралното изкуство, чрез театрално обучение и създаване на художествен продукт – спектакъл. В инициативата се включиха общо **13 деца и ученици** от различни образователни институции в Пловдив и областта, като репетициите се провеждат два пъти в седмицата, ръководени от театрален педагог, музикален педагог, режисьор и педагози: трима ресурсни учители и един логопед от РЦПППО – Пловдив. Участниците са от следните образователни институции: ДГ “Таня Савичева” гр. Пловдив, ДГ “Малкият принц” гр. Пловдив, ДГ “Незабравка” гр. Пловдив, ДГ “Иглика” гр. Раковски, ОУ “Кочо Честеменски” гр. Пловдив, НУ “Христо Ботев” гр. Пловдив, ОУ “Тодор Каблешков” гр. Пловдив, ПГТ “Проф. д-р Асен Златаров” гр. Пловдив, СУ “Патриарх Евтимий” гр. Пловдив, ОУ “Васил Петлешков” гр. Пловдив, СУ “Пейо Яворов” гр. Пловдив, СУ “Св. Княз Борис I” гр. Асеновград.

С цел да се провокира интерес към театралното изкуство през месец април млади артисти от театъра демонстрираха уменията си пред свои приятели, родители и учители. На сцената на театър А’парт беше представена постановката “Чими”.

Първата самостоятелна изява на младите актьори се състоя на 25.06.2024г. с постановката “Не пипай куфара”. В главните роли зрителите могат да видят Дария Паслъмова от НУ “Христо Ботев” гр. Пловдив, Валери Гаров от ОУ “Кочо Честеменски” гр. Пловдив, Габриела Радкова от ПГТ “Проф. д-р Асен Златаров” гр. Пловдив, Костадин Пенев от ОУ “Васил Петлешков” гр. Пловдив и Радослав Гърмидолов от ДГ “Незабравка” гр. Пловдив.

До света на изкуството се докоснаха ученици от РЦПППО – Пловдив с участието си в конкурс-изложба на тема “Св. Трифон Зарезан”. На четирима участници от арт ателието бяха изпратени рисунки върху платно, а Костадин Пенев спечели Второ място в конкурса в своята възрастова категория. С помощта на спонсора Микеле Санторелли, арт терапевтът заедно с двама участници в конкурса посетиха гр. Сунгурларе и взеха лично своите награди и грамоти.

През месец март във връзка с **Международния ден на майчиния език** в РЦПППО – Пловдив се проведе творческата инициатива “Всички говорим на един език”. В дейността се включиха **9 деца и ученици** от терапевтичните кабинети на Центъра, които апликираха с цветен ориз думи на различни езици (китайски, италиански, турски и български език).

В съвместна инициатива на РЦПППО – Пловдив и **Етнографския музей в града** **6 ученици** се запознаха със “Селската и градска среда – архитектура и мода” през епохата на Възраждането. Интерес провокира у участниците изработването на музейна образователна книжка и творческите дейности, свързани с нейното създаване. Учениците са от следните образователни институции: СУ “Пейо Яворов” гр. Пловдив, ПГБТ гр. Пловдив и ОУ “Св. Св. Кирил и Методий” с. Труд.

По случай великденските празници Младежки център – Пловдив организира благотворителен базар “От деца за деца”, в който се включи и РЦПППО – Пловдив. Родители, деца и ученици, подкрепяни от техните учители и приятели, изработиха великденска декорация, рисунки, картички и бижута, които осем педагогически специалисти презентираха на базара пред ТЦ “ГРАНД” в гр. Пловдив. Събраните средства на обща

стойност 591 лв. бяха дарени на организацията “В Пловдив – без дом” с цел да възпитаваме у децата грижа и отговорност за животните като уязвима група.

На първи юни се проведе инициатива “Да направим децата щастливи” съвместно с вериги “Кауфланд” – България. Децата отбелязаха заедно своя празник с игри и забавления, подаръци и музика. Запознаха се с функционирането на големите търговски вериги. Участваха **18 деца и ученици** от следните образователни институции: ДГ “Захарно петле” гр. Пловдив, ДГ “Кремена” гр. Пловдив, ДГ “Чайка” гр. Пловдив, ДГ “Дъга” гр. Пловдив, СУ “Никола Вапцаров” гр. Пловдив, ДГ “Родопи” с. Устина, ДГ “Синчец” с. Скуtare, ДГ “Райна Княгиня” гр. Стамболийски, СУ “Св. св. Кирил и Методий” с. Калековец.

За седемнадесета поредна година през месец юни РЦПППО – Пловдив организира традиционния концерт „Заедно“. На детската сцена на Младежкия хълм участваха **13 деца и ученици** от Пловдив и областта в разнообразна програма. Към празника се присъединиха и деца от Детска вокална формация “Омайниче – ранопойчета” с ръководител Таня Орманова. В Патешкия танц се включиха и двама родители, които заедно с музикотерапевта излязоха на сцената с децата. В изпълнението на валс на Шопен ученичка беше подкрепена от своя психолог. Участниците в концерта се обучават в следните образователни институции: ДГ “Валентина” гр. Пловдив, ДГ “Малкият принц” гр. Пловдив, ДГ “Таня Савичева” гр. Пловдив, ДГ “Дъга” гр. Пловдив, ДГ “Райна Княгиня” гр. Стамболийски, ОУ “Димитър Димов” гр. Пловдив, СУ “Никола Вапцаров” гр. Пловдив, НУ “Христо Ботев” гр. Пловдив, ОУ “Душо Хаджидеков” гр. Пловдив, ХГ “Св. Св. Кирил и Методий” гр. Пловдив, СУ “Васил Левски” с. Манолe, ПГСС “Васил Левски” гр. Първомай.

По време на концерта се излъчиха победителите в конкурса “Пъстър Великден”, като техните награди бяха лично връчени от председателя на журито доц. Кръстанова. В конкурса взеха участие над 50 творчески продукта на деца и ученици от Пловдив и областта. Първото място бе отредено на Карина Станчева от СУ “Св. св. Кирил и Методий” с. Калековец. На второ място се класира Момчил Бамболов от ДГ “Таня Савичева” гр. Пловдив. Трето място заеха Румен Йорданов Балкански и Радослав Йорданов Балкански от СУ “Св. Княз Борис I” гр. Асеновград със своя проект “Непримиримите”. Поощрителни награди и грамоти бяха раздадени на 8 деца и ученици от Пловдив и областта. Концертът завърши с празнично хоро, в което се включиха всички деца и техните приятели. На участниците в концерта бяха раздадени награди и грамоти.

През учената 2023/2024 бяха популяризирани следните информационни продукти: **2 брошури, 1 листовка и 1 календар.**

Професионални умения и кариерно ориентиране

През месец декември се проведе ежегодната инициатива на РЦПППО – Пловдив **„Ден на хляба“** с цел придобиване на начални сладкарски умения за приготвяне на коледни сладки. **Домакин беше** ресторант „Амстердамъ“ в гр. Пловдив, където господин Калинин осигури мястото на провеждане и материалната база. От “Хлебни къщи” – Пловдив бяха предоставени всички необходими хранителни продукти. Участниците са **21 деца и ученици** от Пловдив и областта: ДГ “Малина” гр. Пловдив, ДГ “Зора” гр. Пловдив, ДГ “Дружба” гр. Пловдив, ДГ “Захарно петле” гр. Пловдив, ДГ “Светлина” гр. Пловдив, ДГ “Радост” с. Йоаким Груево, ОУ “Душо Хаджидеков” гр. Пловдив, СУ “Пейо Яворов” гр. Пловдив, ОУ

“Княз Александър I” гр. Пловдив, НУ “Христо Ботев” гр. Пловдив, ПГО “Ана Май” гр. Пловдив, ОУ “Кирил и Методий” с. Труд, ОУ “Граф Игнатиев” с. Граф Игнатиево, ПГ “Ген. Владимир Заимов” гр. Сопот и ОУ “Христо Ботев” с. Йоаким Груево.

Творилница за 8-ми март организира РЦПППО – Пловдив по случай **Празника на майката**. Включиха се **9 деца и ученици** от град Пловдив и областта, които посещават терапевтичните кабинети в РЦПППО – Пловдив. Участниците декорираха сладки, изработиха шноли и фиби и самй направиха Чичко Тревичко. Творенията бяха поднесени на майките по случай празника.

Във връзка със студентска кампания за мотивиране на млади учители, педагогически специалисти от РЦПППО – Пловдив взеха участие в **Деня на кариерата в ПУ “Паисий Хилендарски” гр. Пловдив през месец април**. Те представиха презентации във връзка със своя професионален опит и предизвикателствата в професията. В срещата участва и спонсорът на отбора по хоккей Микеле Санторелли, който представи връзката между образованието и бизнеса. Състоя се дискусия за обсъждане на актуални теми в кариерното ориентиране.

През месец юни се състоя информационна среща с 18 участници (зрелостници и техните родители) за трудово посредничество с кариерен център “Каритас Витания”. Срещата е първа от поредица семинари по проект на Министерството на труда и социалната политика. Участваха ученици от 11 и 12 клас.

Грижа за природата и екологично образование

По повод **Деня на водата с послание “Водата – извор на живот”** в РЦПППО – Пловдив се проведе инициатива, в която участваха **10 деца и ученици**. Те се запознаха със значението на водата за живота, нейното разумно използване и опазване. В събитието участва главен експерт връзки с обществеността в РИОСВ – Пловдив, Милослава Михайлова, която представи пред младите природолюбители забавна и поучителна история за природата. Включени бяха познавателни и двигателни игри, които стимулираха положителните нагласи на децата за опазване на природата. Участниците са от следните образователни институции: ДГ “Незабравка” гр. Пловдив, ДГ “Люляк” гр. Пловдив, ДГ “Десислава” гр. Пловдив, ОУ “Васил Петлешков” гр. Пловдив, ОУ “Кочо Честеменски” гр. Пловдив и ОУ “Ангел Кънчев” гр. Асеновград.

През месец май по повод Деня на Земята деца и ученици от РЦПППО – Пловдив участваха в разделно събиране на отпадъци, почистване на детска площадка и засаждане на храсти. Инициативата беше подкрепена от ОП “Паркове и градини” и район Централен, а нея се включиха **11 млади еко активисти** от ДГ “Незабравка” гр. Пловдив, ДГ “Малкият принц” гр. Пловдив, ДГ “Зора” гр. Пловдив, ПГТСТ “Гоце Делчев” гр. Пловдив, ПГБТ гр. Пловдив и ОУ “Васил Петлешков” гр. Пловдив.

На 14.06.2024г. в ПУ “Паисий Хилендарски” гр. Пловдив се проведе Национална конференция “Актуални предизвикателства и добри практики в приобщаващото образование” под патронажа на министъра на образованието и науката проф. д-р Галин Цоков. Форумът беше организиран от Синдиката на българските учители, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – Пловдив и Пловдивски университет “Паисий Хилендарски”. В конференцията с доклади се включиха проф. дпн

Дора Левтерова-Гаджалова от ПУ “Паисий Хилендарски”, проф. д-р Пламен Милтенев от University of Minnesota, д-р Катя Стоилова – директор на РЦПППО– Пловдив, д-р Калоян Дамянов от СУ “Климент Охридски”, Грета Ганчева – директор Дирекция Приобщаващо образование към МОН, проф. д-р Сийка Чавдарова от СУ “Климент Охридски” и проф. д-р Снежана Николова от ШУ “Еп. Константин Преславски”.

Директори и педагогически специалисти от РЦПППО от страната и от училища със собствени екипи в гр. Пловдив презентираха добри практики, диференцирани в три панела: “Приобщаващо образование в дигиталната ера”, “Приобщаващо образование в мултикултурна среда” и “Приобщаващо образование чрез спорт и изкуства”.

Активно в процеса на подготовка и организация на конференцията се включиха специалисти от РЦПППО – Пловдив. Беше представена и добра практика на РЦПППО – Пловдив под наслов “Нишките, които ни свързват”. Заглавието от една страна е насочено към материалите в изкуството и занаятите, а от друга – към метафоричната връзка между Регионалните центрове и добрите практики, които реализират. В рамките на презентацията бяха представени дейности за подкрепа за личностно развитие, свързани с изкуството, спорта и STEAM технологиите в образованието.

Проведени бяха 8 междуинституционални срещи между РЦПППО – Пловдив и екипите на ОУ „Райна Княгиня“ гр. Пловдив, СУ „Паисий Хилендарски“ гр. Пловдив, ОУ „Елин Пелин“ гр. Пловдив, ДГ „Биляна“ гр. Пловдив и др. В тях се обсъдиха възникнали казуси и се предложиха алтернативи за разрешаването им.

Проектна дейност

В рамките на проекта ‘Assisting the process of integrating children with impaired vision in school system’, който е по програма Еразъм+ в сътрудничество с Италия и Румъния, бе организирана втора транснационална среща на партньорите по проекта от 09 до 11 април 2024г. в град Маджента и Милано, Италия. Целта на проекта е да се адаптират учебни помагала и да се създадат равни възможности за учениците с нарушено зрение в подкрепа на учителите, експертите, семействата и при изграждането на подкрепяща среда. Включени са трима педагогически специалисти. В Маджента участниците бяха интервюирани в радио “Маджента” по повод представяне на проекта. Посетиха и Института на слепите в Милано с цел запознаване и обмяна на опит в областта на работата с ученици и студенти с нарушено зрение. През октомври месец предстои третата транснационална среща по проекта в Румъния.

В рамките на проекта “Театър на сенките и дигиталния свят”, част от културния календар на Пловдив, сдружение “АртеВизия” с финансовата подкрепа на Община Пловдив, бе организирана интерактивна Демо работилница в РЦПППО – Пловдив. **12 деца и младежи** от Центъра се запознаха с историята на театъра на сенките и традициите му по света. С образователен филм беше представено многообразието на театралните кукли в различните държави. С помощта на екипа на Сдружението и с подкрепата на педагогическите специалисти участниците изработиха 3D инсталации на герои от театъра на сенките и ги подредиха в пъзел. Пространствените фигури останаха дарение на РЦПППО – Пловдив.

По проект за „Арт работилница за деца с образователни потребности“ бе оформена концепция за кандидатстване за получаване на дарение от TTEC Foundation за сумата от 2

500 щатски долара. Кандидатурата бе одобрена и предстои реализация на дейностите. По програма „Стъпки заедно“ РЦПППО – Пловдив взе участие в обучение на УНИЦЕФ „Подкрепа на училищната общност за превенция на насилието и тормоза в училище“. Трима служители са преминали обучение за ментори за програмата. Целта е превенция на тормоза и насилието, активно участие и подкрепа на училищата и надгражда добрите практики и съществуващия опит в страната.

По Национална програма за заетост на хората с увреждания, компонент 2: Финансиране на приспособяване на съществуващи работни места „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“, съвместно с МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА и АГЕНЦИЯ ЗА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ, РЦПППО – Пловдив участва с проект „Равен шанс за активиране на работния потенциал в Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование - Пловдив“ са оборудвани 5 работни места за назначените в РЦПППО - Пловдив хора с увреждания. Целта е интегриране на лицата с трайни увреждания за обезпечаване изпълнението на дейности, свързани с професионалната им насоченост.

С цел популяризиране на дейността на РЦПППО – Пловдив и ангажиране на общественото внимание с проблемите на приобщаващото образование продължи дейността за подкаст „Подкрепяме!“, Youtube канал „РЦПППО – Пловдив и Instagram профил на подкаста ‘podkrepiame’ в социалните мрежи. Към момента в Youtube канала са качени следните видеа: „STEAM кабинет и Игро-творилница“, „Влог – посещение на френския лицей „Виктор Юго – София“, „Влог: ЗЕЛЕНА И ЧИСТА ПЛАНЕТА – 26.04.2023 г.“, „Участие в изработването на костюми за театралната постановка „Малката русалка“, „Влог част №1 – Световните летни игри на Спешъл Олимпикс в Берлин 2023“, „Влог част №2 – Световните летни игри на Спешъл Олимпикс в Берлин 2023“, „Коледна работилничка“ и „Да направим децата щастливи“. Качените видеа отразяват дейности на РЦПППО – Пловдив, които са насочени към създаване на положителна нагласа за приобщаването на деца и ученици със специални потребности и насърчаване изявата на техните силни страни.

През месец януари 2024г. след одобрение на „Проект аз развитие на спорта за хора с увреждания“ в категория „Спорт за високи постижения“ бяха отпуснати 110 000 лева за подготовката на Националния отбор на България по Хокей на трева. Финансирането спомогна за закупуване на екипировка за провеждането на Първо държавно първенство в зала за ID хокей, включено в спортния календар на БФХТ. То се проведе в гр. Рудозем през месец март и в него взеха участие 4 отбора (СКХТ „Непримиримите РЦПППО – Пловдив“, СКХТ „Петър Берон“ Пловдив, СКХТ „Пловдив 2009“ Пловдив, СКХТ „НСА“ София).

В рамките на менторски компонент по програма за превенция на насилието и тормоза в училище „Стъпки заедно“ на МОН и УНИЦЕФ, педагогически специалисти от РЦПППО – Пловдив взеха участие като консултанти.

Събитията и инициативите на РЦПППО – Пловдив са отразени в местни и национални медии: телевизия, радио, вестници, интернет сайтове и профилите в социалните мрежи на Регионалния център.

Един ресурсен учител участва с официална покана на приема на президента на Република България по случай 24^{ти} май, а д-р Маргарита Енчева бе наградена с почетното отличие „Неофит Рилски“.

Участие на РЦПППО – Пловдив в дейности и съвместни инициативи с други институции и неправителствени организации:

1. Министерство на образованието и науката

- Посещение на министъра на образованието и науката в РЦПППО – Пловдив;
- Финансира закупуването на спортна екипировка за атлетите от отбора на хокей на трева “Непримиримите РЦПППО – Пловдив”;
- Под патронажа на министъра на образованието и науката проф. д-р Галин Цоков се проведе Национална конференция на тема “Актуални предизвикателства и добри практики в приобщаващото образование” в ПУ “Паисий Хилендарски” гр. Пловдив.

2. Министерство на младежта и спорта

- Посещение на министъра на младежта и спорта в РЦПППО – Пловдив;
- Проведени са три срещи на отбора по хокей на трева “Непримиримите” с министъра на спорта;
- Финансиране по проект “Спорт за високи постижения”.

3. Министерство на труда и социалната политика – проект за консултиране на зрелостници със специални образователни потребности и техните родители.

4. Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ гр. Пловдив

- Съвместно организиране на Национална конференция на тема “Актуални предизвикателства и добри практики в приобщаващото образование” с РЦПППО – Пловдив и СБУ.
- Базови учители на студенти от ПУ „Паисий Хилендарски“ от специалност „Специална педагогика“ – бакалаври и „Комуникативни нарушения“ – магистри;
- Участие с презентации на педагогически специалисти от РЦПППО – Пловдив в Деня на кариерата с цел мотивиране на млади учители;
- Провеждане на лекции със студенти в ПУ „Паисий Хилендарски“.

5. Медицински университет – Пловдив

- Факултет по дентална медицина – инициативата „Красива усмивка“. Осигурени стоматолози и стажанти за прегледите на децата и учениците в специално подготвени зали;
- Открити лекции на проф. Иванов по теми, касаещи специалните образователни потребности.

6. Национална спортна академия „Васил Левски“ гр. София

- Подкрепя Националния отбор по хокей на трева чрез подготвителни лагери в базата си;
- Обучение на педагогически специалисти от РЦПППО – Пловдив “Адаптирана

физическа активност за деца със СОП”.

7. Синдикат на българските учители

- Съдействие в провеждането на външноинституционални обучения;
- Партньорство при организиране на Националната конференция “Актуални предизвикателства и добри практики в приобщаващото образование”;
- Реализиране на политики, свързано с подобряване на приобщаващото образование.

8. Регионално управление на образованието – Пловдив

- Участие в РЕПЛРДУСОП;
- Участие в открита лекция на проф. Иванов на тема „Актуални аспекти при диагнози, водещи до СОП“;
- Съвместно проведена методическа подкрепа на учителите по информационни технологии.

9. Община Пловдив

- Общински съвет гр. Пловдив – в сградата на Общинския съвет се проведе благотворителен коледен базар;
- район “Централен” – осигури подкрепа в реализиране на събитие по повод Деня на Земята, организирано от РЦПППО – Пловдив;
- район “Западен” – по покана на кмета Тони Стойчева педагогически специалисти от РЦПППО – Пловдив взеха участие в благотворителен коледен базар на алеята пред МОЛ “Пловдив”;
- ОП “Градини и паркове – осигурих подкрепа в реализиране на събитие по повод Деня на Земята, организирано от РЦПППО – Пловдив;
- Финансова подкрепа за организиране на театър на сенките по проект “Театър на сенките и дигитални свят”, част от културния календар на Пловдив.

10. Българска федерация по хокей на трева – провеждане на държавни първенства, съдействие при участие в състезания и популяризиране на хокея на трева за хора с увреждания.

11. Спешъл Олимпикс България – партньорство за популяризиране и развитие на ID хокея.

12. УНИЦЕФ

- По програма “Стъпки заедно“ РЦПППО – Пловдив взе участие в обучение на УНИЦЕФ „Подкрепа на училищната общност за превенция на насилието и тормоза в училище”. Трима служители са преминали обучение за ментори за програмата;
- В рамките на менторски компонент по програма за превенция на насилието и тормоза

в училище „Стъпки заедно“ на МОН и УНИЦЕФ, педагогически специалисти от РЦПППО – Пловдив взеха участие като консултанти.

13. Фондация „Творци на надежда“, с председател Микеле Санторелли

- сътрудничество и логистика на благотворителен търг, с целево разпределяне на събраните средства за изграждане на достъпна архитектурна среда в училищата;
- спонсорство на спортен клуб “Непримиримите”.

14. Френски лицей “Виктор Юго” гр. София – обмяна на опит за развитие на спортни умения при ID хокея на трева със съдействието на Димитрий Дубисон.

15. Център за специална образователна подкрепа гр. Пловдив

- Участие в РПЛРДУСОП;
- Участие по тяхна покана в конференция на ЦСОП.

16. РИОСВ – Пловдив – гл. експерт връзки с обществеността Милослава Михайлова се включи активно в екологична инициатива на РЦПППО – Пловдив.

17. Младежки център – Пловдив – участие на РЦПППО – Пловдив във великденски благотворителен базар „От деца за деца“.

18. Етнографски музей – Пловдив – сътрудничество за провеждане на събитие “Селска и градска среда – архитектура и мода”.

19. Театър А’парт – съвместна дейност с предмет “Подкрепа и развитие силните страни на деца от РЦПППО”. Със средствата на театралното изкуство се провежда театрално обучение, като крайният продукт е реализиране на две театрални постановки пред зрители.

20. Креативен център – Пловдив, Young Effect Association (Италия) и Asociația Tinerii 3D (Румъния) – участие на РЦПППО – Пловдив по проекта ‘Assisting the process of integrating children with impaired vision in school system’.

21. Сдружение “АртЕвизия” – организиране на интерактивна демо работилница в РЦПППО – Пловдив.

22. Епархийски салон към храм „Св. Петка“ гр. Пловдив

- Арт ателие във връзка с почитането на Св. Николай Чудотворец;
- Арт ателие във връзка с почитането на Св. Седмочисленици.

23. Верики Кауфланд България – съдействие за провеждане на инициативата “Да направим децата щастливи” по повод 1^{ви} юни – Деня на детето.

24. **TTEC Foundation** – финансиране по одобрен проект на РЦПППО – Пловдив за арт работилница.
25. **“В Пловдив – без дом”** – средствата, събрани от благотворителните базари, се предоставиха в подкрепа на животните, обгрижвани от организацията.
26. **Фитнес „Атлетик“** – осигури безвъзмездно зала за тренировки за двигателна активност, като са осигурени и тренировъчни пособия.
27. **Зала “Атрим Арена”** – в нея се провеждат тренировките на отбора по хокей на трева “Непримиримите РЦПППО – Пловдив” два пъти седмично.
28. **“КУМИНИАНО ФРУТ” ЕООД с управител Микеле Санторелли** – генерален спонсор на спортен клуб по хокей на трева “Непримиримите РЦПППО – Пловдив”. Господин Санторелли подкрепя с активно участие и съдействие дейностите на Регионалния център, свързани с кариерното ориентиране, мотивиране, спортни изяви и изяви в областта на изкуството както на учениците със специални потребности, така и на педагогическите специалисти.
29. **Кариерен център “Каритас Витания”** – професионално консултиране на зрелостници със специални образователни потребности и техните родители.
30. **Спортен комплекс “Актив Лайф” гр. Пловдив** – отборът по хокей на трева “Непримиримите РЦПППО – Пловдив” откри спортния комплекс.
31. **Конна база „Тара“ с. Ягодово**
- организирано посещение и конна езда;
 - осигурени 40бр. карти за медицинска езда от РЦПППО – Пловдив.
32. **“Пловдив Стейдж Парк”** – сътрудничество в процеса на организиране на ежегодния концерт “Заедно” на РЦПППО – Пловдив.
33. **Ресторант “Амстердамъ”** – в него се проведе ежегодната инициатива на РЦПППО – Пловдив „Ден на хляба“.
34. **“Хлебни къщи” – Пловдив** – осигуряване на продукти за провеждане на инициатива на РЦПППО – Пловдив „Ден на хляба“.

РЦПППО – Пловдив продължава да поддържа и попълва Фейсбук страницата „Дневна доза знание“, в която се публикуват дидактични материали и се отразяват събития на Центъра. Отчита се все по-силен интерес към страницата – към момента тя има **2 765** последователи.

През учебната 2023/2024 година екипът на РЦПППО – Пловдив преиздаде две информационни брошури и една листовка по актуални теми, насочени към родители,

учители и специалисти:

- Второ издание на брошура „Защо детето не ни чува?“ – съдържа насоки и идеи за ползотворна комуникация и разбиране между родители и децата им, които срещат затруднения в обучението си поради сензорни, езиково-говорни и емоционално-поведенчески нарушения;
- Второ издание на брошура „Внимание! Дете пред екрана“ – съдържа продължение на поредица от често задавани въпроси от родители в Интернет за ползите и вредите от въздействието на екрана върху детското развитие. Брошурата е част от кампания със същото име, която Регионалният център стартира през предходната учебна година;
- Второ издание на листовка „Внимание! Дете пред екрана“ – съдържа професионално становище на медицински специалист – професор д-р Иван Иванов, началник на Клиниката по педиатрия към УМБАЛ „Св. Георги“ гр. Пловдив, който отговаря на въпроси по темата за ранното детско развитие.

През настоящата учебна година РЦПППО – Пловдив продължи да развива разнообразни форми на сътрудничество с различни институции, с физически и юридически лица с нестопанска цел за подпомагане процеса на приобщаване на децата и учениците като ПУ „Паисий Хилендарски“ гр. Пловдив, подпомагайки практиката на студенти „Специална педагогика“. Като базови учители към университета са включени трима ресурсни учители, които проведоха текущата и преддипломна педагогическа практика на общо 14 студенти от 4^{ти} курс „Специална педагогика“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ гр. Пловдив.

РЦПППО – Пловдив продължава да поддържа връзка със следните институции и организации: СУ „Климент Охридски“ гр. София, Медицински университет гр. Пловдив, ПУ „Паисий Хилендарски“ гр. Пловдив, Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ гр. Велико Търново, АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ гр. Пловдив, Национална спортна академия „Васил Левски“ гр. Пловдив, Общински администрации, Областна администрация, Дирекции „Социално подпомагане“ – Пловдив и областта, Агенция за подпомагане на хората с увреждания, Пловдивски културен институт, Народна библиотека „Иван Вазов“ гр. Пловдив, Регионален природонаучен музей – Пловдив, френски лицей „Виктор Юго“ гр. София, Спешъл Олимпикс България, Епархийски салон към храма „Св. Петка“ гр. Пловдив, Социално предприятие за хора с увреждания гр. Пловдив, Регионална занаятчийска камара – Пловдив, УНИЦЕФ България, СНЦ „Паралелен свят“, Фондация ‘Up with Down’, „Академия за родители“, Комплекс за социални услуги за деца и семейства гр. Пловдив, Регионална занаятчийска камара – Пловдив, хлебни къщи „Традиции за бъдеще“, Младежки център гр. Пловдив, Общински приют за безстопанствени кучета гр. Пловдив, фондация „В Пловдив – без дом“, ПФК „Марица“ – Пловдив, ПФК „Локомотив“ – Пловдив, БК „Академик“ – Пловдив, фитнес „Атлетик“, галерия „Арсенал“, спортен клуб „Фен 2011“, Детски център „Мозайка“, Пловдив Стейдж Парк, БУЛЕКОПАК АД, Българското дружество за защита на птиците, Конна база „Тара“ с. Ягодово, Българската федерация по хокей на трева, с председател Йорг Шенк и с фондация „Творци на надежда“, с председател Микеле Санторелли.

Като извод от гореописаните инициативи може да се обобщи, че РЦПППО – Пловдив полага сериозни усилия в областта на създаването на положителни нагласи за приобщаващо

образование сред местната общност, а така също на национално и международно ниво. За учебната 2023/2024 година деца и ученици от Регионалния център реализираха общо **305** участия в извънкласни и извънучилищни дейности. Включилите се участници са от общо **64 образователни институции на територията на град Пловдив и областта.**

За учебната 2023/2024 учебна година 199 деца и ученици от РЦПППО – Пловдив участваха в дългосрочни дейности. Като за сведение броят на деца/ученици от собствени екипи в Пловдив и областта са 112.

Най-желаните дейности са в сферата на спорт и изкуства. Това са дейности, които позволяват включване на децата/учениците в групи и развиват умения за взаимодействие, емпатия, съпреживяване, работа в екип, доверие и изграждане на приятелства.

Деца участващи в дейности по интереси

	общо	към училище/ДГ	към РЦПППО	към частни школи
РЦПППО - брой	199 деца и ученици (27%)	64 деца и ученици	87 деца и ученици	48 деца и ученици
Собствени екипи брой	112 деца и ученици (13%)	110 деца и ученици	2 ученици	няма информация

РЦПППО - Пловдив

Фиг. 7 Деца, участващи в дейности по интереси

Разпределение по дейности

	спорт (хокей, фитнес, конна езда, плуване, футбол, волейбол, баскетбол, бойни изкуства)	изкуство (музика, театър, хореография)	Езици и езикови компетентности	наука и технологии (математика, шах, еко-образование, роботика)	Общо
Към РЦПППО	50	36	0	5	89
Към училищата и ДГ към РЦПППО	39	16	5	4	64
Към частни школи	22	19	5	2	48
РЦПППО					
Собствени екипи	35	41	13	23	112
общо	146	112	23	29	313

РЦПППО - Пловдив

VIII. УЧАСТИЕ В ПРОЕКТИ НА ОБЛАСТНО, НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ – БРОЙ И ВИД НА ПРОЕКТИТЕ, БРОЙ И ВИД НА СПЕЦИАЛИСТИТЕ ОТ РЦПППО – ПЛОВДИВ, АНГАЖИРАНИ В ПРОЕКТИТЕ

1. Проект **‘Assisting the process of integrating children with impaired vision in school system’**, който е по програма Еразъм+ в сътрудничество с Италия и Румъния. Целта на проекта е да се адаптират учебни помагала и да се създадат равни възможности за учениците с нарушено зрение в подкрепа на учителите, експертите, семействата и при изграждането на подкрепяща среда. Включени са директорът на РЦПППО – Пловдив и трима педагогически специалисти.
2. Национална програма **„Достъпна архитектурна среда“** – предоставяне на средства за закупуване на робот за изкачване на стълби, с адаптер за транспортна инвалидна количка.
3. Проект за **„Арт работилница за деца с образователни потребности“** за получаване на дарение от TTEC Foundation за сумата от 2 500 щатски долара. Одобрен и предстои реализация на дейностите.
4. Проект на Агенцията за хора с увреждания с цел интегриране на лицата с трайни увреждания за обезпечаване изпълнението на дейности, свързани с професионалната им насоченост бяха оборудвани 5 работни места. По проекта са закупени 5 лаптопа, два стационарни компютъра, две мултифункционални устройства, 5 ергономични офис стола, гилотина и шредер.
5. Национална програма **„Оптимизация на вътрешната структура на персонала“**.
6. Национална програма **„Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“**.
7. По **“Проект за развитие на спорта за хора с увреждания“** в категория **“Спорт за високи постижения”** бяха отпуснати 110 000 лева за подготовката на Националния отбор на България по Хокей на трева. Финансирането спомогна за закупуване на екипировка за провеждането на Първо държавно първенство в зала за ID хокей, включено в спортния календар на БФХТ. То се проведе в гр. Рудозем през месец март и в него взеха участие 4 отбора (СКХТ “Непримиримите РЦПППО – Пловдив”, СКХТ ”Петър Берон” Пловдив, СКХТ “Пловдив 2009” Пловдив, СКХТ “НСА” София).

IX. СПЕЦИФИЧНИ ПРОБЛЕМИ И ЗАТРУДНЕНИЯ В РАБОТАТА НА РЦПППО

1. Дискриминативни нагласи

Специалистите все още срещат липса на желание и умения за включване на деца и ученици със СОП в обучителния процес и приобщаването им от страна на учители в детски градини и училища. Екипът за методическа подкрепа към РЦПППО – Пловдив провежда обучения за форми, методи и средства при осъществяване на допълнителната подкрепа.

2. Увеличаване броя на постъпилите заявления за одобрение на индивидуална форма на обучение от училища със собствени екипи в област Пловдив

Обръщаме внимание, че по-голямата част от заявите желание за индивидуална

форма на обучение касаят ученици, които до създаването на собствен екип са били на дневна или комбинирана форма на обучение към РЦПППО – Пловдив. Тази тенденция за извеждане на децата от училищата и детските градини освен крайна и дискриминативна, се ползва и като финансов инструмент от директорите. Този подход лишава учениците от възможност за приобщаване. Считаме, че правилата по прилагане на индивидуалната форма на обучение следва да се прецизират нормативно.

3. Липсата на срок за идентифициране на необходимостта от ДПЛР и масовото подаване на заявления след 01 декември води до следните затруднения:

- кадрово осигуряване на необходимите специалисти;
- финансово обезпечаване на подкрепата;
- снижаване на качествено предоставяне и ефективност от ДПЛР;
- затруднения при актуализиране на графиците на специалистите.

4. Големият брой деца с аутизъм и множество увреждания и липсата на подходящи за работа с тях специалисти в училище

Това затруднение води до ангажиране на родителите и невъзможност от тяхна страна да работят и да имат нормален социален живот. От своя страна това обстоятелство води до напрежение сред родителската общност и нарастване на конфликтите с педагогическите специалисти.

5. Прецизиране на нормативната уредба относно текстове, които дават възможност за разнопосочно тълкуване

6. Липса на ангажираност към работната документация

В отделни случаи се наблюдава липса на ангажираност от страна на учители в групите и класовете на децата и учениците със СОП в някои детски градини и училища по отношение на работната документация.

7. Наблюдава се слаба инициативност от страна на родителите към подкрепата в процеса на обучение на децата и учениците

8. Нецелесъобразно разходване на бюджета от разпоредители с бюджет от по-ниска степен от второстепенните разпоредители

Бюджетът в голяма част от образователните институции не се използва за осигуряване на приобщаваща физическа среда съгласно Наредба № 24 от 10.09.2020г. за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центрове за подкрепа за личностно развитие, в която е регламентирано осигуряването и обзавеждането на кабинет/зона на логопеда, кабинет/зона на психолога, ресурсен кабинет/зона за ресурсно подпомагане. В над 52% от образователните институции, в които осъществяваме допълнителна подкрепа, няма ресурсен кабинет и работата се осъществява, когато се налага индивидуална такава, в учителски стаи, свободни класни стаи, изолационни

стаи, дори и в коридорите на сградата на някои места.

9. Недостатъчно прецизиране на изискванията към длъжността “помощник на учителя”

Х. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ПОДКРЕПАТА ЗА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ И ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ОБЛАСТТА

Във връзка с маркираните проблеми и затруднения в работата на Регионалния център и изложените от педагогическите специалисти предложения, разработихме следния списък с препоръки:

1. Да се изработят минимални задължителни за образователните институции изисквания и стандарти за подкрепяща среда по смисъла от чл. 104 от НПО и Наредбата за физическа среда, като се прецизират според дейността ресурсно подпомагане, психо-социална рехабилитация и рехабилитация на комуникативните нарушения. Да се регламентира дейностите психо-социална рехабилитация и рехабилитация на комуникативните нарушения да се извършват на територията на РЦПППО, когато образователната институция не може да отговори на задължителните минимални изисквания за кабинети.
2. Оценката на индивидуалните потребности на децата и учениците, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, да се извършва в следните срокове: до 01.10 за предоставяне на ДПЛР от първия учебен срок; до 01.02 за предоставяне на ДПЛР за Втори учебен срок; след 01.02 за предоставяне на ДПЛР от следващата учебна година.
3. Разширяване на регламентираните форми на сътрудничество и взаимодействие с родителите като част от екипа за допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето/ученика и оказване на помощ за тяхното активно и отговорно участие в целия процес по вземане на решение за оценка на потребностите до излизане на детето/ученика от образователната институция.
4. Въвеждане на Стандарт за качество на приобщаващото образование с ясно разписани правила относно задължителните елементи на приобщаващата образователна среда, които да гарантират ефективност и качество на предоставената допълнителна подкрепа, тъй като към момента на много места образованието е сведено до физическо присъствие, което компрометира политиката по приобщаващо образование.
 - да се осигури достъпна архитектурна среда в образователните институции
 - да се прецизират изискванията и механизмът за контрол относно обща и специализирана подкрепяща среда
 - да се използват целесъобразно средствата за ресурсно подпомагане и приобщаваща среда в образователните институции
 - да се намали броят на деца в групата на ресурсните специалисти
 - да се намали броят на децата/учениците в групата/класа при наличие на деца/ученици

със специални образователни потребности

5. Същият стандарт да гарантира задълженията и отговорностите на участниците в приобщаващото образование, както и да окаже контрол върху изискванията и стандартите за подкрепяща среда по смисъла от чл.104 от НПО и Наредбата за физическа среда като се прецизират според дейността ресурсно подпомагане, психо-социална рехабилитация и рехабилитация на комуникативните нарушения.
6. Да се осигури допълнително финансиране за длъжността помощник на учителя с оглед провокиране интереса на ръководителите на образователните институции към назначаване на повече такива кадри. В този случай следва да се променят изискванията за заемане на длъжността, тъй като функцията на помощник на учителя има тенденция да става все по-значима и необходима в процеса на приобщаване на децата и учениците към средата.

АНАЛИЗ

В заключение можем да кажем, че учебната 2023/2024 година беше една изключително успешна година, в която продължава тенденцията за осигуряване на равен достъп до качествено образование на всички деца и ученици със СОП. С пълен капацитет работят обособените кабинети на РЦПППО – Пловдив, напълно реновирани и ремонтирани. Активно и целесъобразно се използват интерактивните технологични средства. Продължава тенденцията за успешно взаимодействие между изкуство, забавление, двигателна активност и обучение в неформална среда извън пределите на училището и детската градина.

Откриват се нови алтернативи за качествени терапевтични и обучителни услуги в сферата на усвояването на меки умения. Специалистите прилагат компетентностен подход, за да изместят фокуса от преподаването на знания към овладяването на ключови компетентности и развиване на способности за решаване на проблеми. Все повече родители проявяват интерес към терапевтичните кабинети и все по-оправдана е целта на обучението да се усвоят практически умения от децата, които да стимулират тяхната самостоятелност и да улесняват ежедневието им. Доказателство за това са регулярните участници в ателието по тъкачество, арт ателието, отбора по хокей и STEAM заниманията.

Проектите на РЦПППО – Пловдив през настоящата учебна година са насочени към обогатяване на комплексното въздействие, което извънучилищните дейности оказват върху развитието на децата и учениците със специални потребности и дава възможност за формиране на трансверсални умения. Тази година участниците в инициативите видяха пряко резултата от своя труд, което в силна степен стимулира тяхната увереност и подобри връзката им с педагогическите специалисти. Във всички дейности бяха включени неотлъчно и родителите, които станаха свидетели на успехите на децата си и на силното им желание да дадат повече от себе си. Сформират се полезни връзки между родителите на децата и учениците, които допринасят за социалното и емоционалното им благополучие.

Настоящата година беше изключително наситена с извънучебни дейности. **Над 30 инициативи** бяха организирани от специалисти на РЦПППО, в които деца и ученици със специални образователни потребности реализираха общо **305 участия**. За осъществяването на тези инициативи бяха привлечени много нови съмишленици от най-разнообразни организации – фирми, образователни институции, неправителствени и граждански

организации от България и чужбина, общински фирми и структури, институции за социални услуги, спортни клубове и други. Над **33 са партньорите** на РЦПППО – Пловдив през учебната година.

Важна стъпка към подобряването на обществените нагласи към децата и учениците със СОП се положи и чрез организирането, провеждането и участието на педагогически специалисти от Регионалния център в различни инициативи с информационна и дискуссионна цел (работни срещи, семинари, концерт, презентации, обучения, лекции, конференция). С популяризирането на дейността на РЦПППО се дава ясна позиция за мястото на децата и учениците със СОП в обществото, редуцират се дискриминативните модели и се затвърждават политиките на приобщаващото образование.

Повод за гордост в национален мащаб донесоха постиженията на отбора по хокей на трева на РЦПППО – Пловдив в различни първенства и състезания. Утвърдена е позицията на отбора сред обществеността, укрепени са връзки с партньори от бизнеса и спорта. Подкрепата отборът получи от страна на Министерството на образованието и науката и Министерството на младежта и спорта. Сътрудничеството между участващите страни, упоритият труд на атлети и тренъори, бяха увенчани с успех. Непрекъснатото насърчаване от страна на родителите създаде благоприятна среда за развиване на възможностите за децата им и за промяна на обществените нагласи. Затвърждава се идеята за демонстриране на силните страни на децата и учениците със специални образователни потребности като катализатор на тяхната увереност и приемането им в обществото.

Не на последно място можем да кажем, че учителската професия увеличава своята привлекателност и интересът на младите професионалисти към работата нараства, тъй като в РЦ няма незаети щатове за специалисти. 40% от педагогическите специалисти са на възраст под 40 години, от 41 до 50-годишна възраст са 34%, а над 50 години – 26%. Оттук може да се направи изводът, че специалистите под 50-годишна възраст формират 74% от педагогическия персонал. Накрая, но не без значение може да се отбележи и доверителната връзка, създадена между директора и педагогическите специалисти, която се обуславя с качеството и прецизността на последните при изпълнението на служебни ангажименти.

8.7.2024 г.

X Katya Stoilova

д-р Катя Стоилова
Директор
Signed by: infopriem.mon.bg

Директор:

Д-р Катя Стоилова